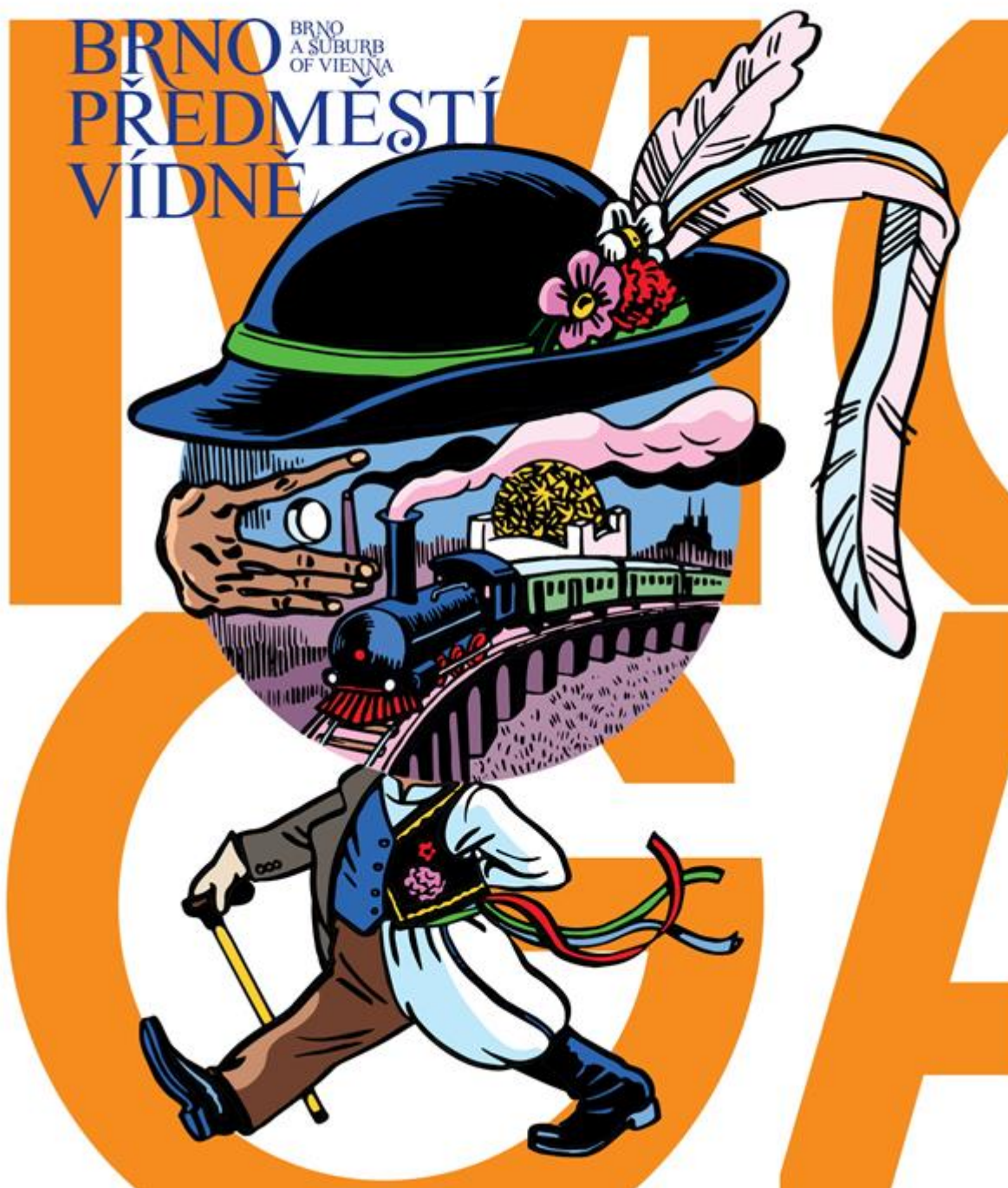

MORAVSKÁ GALERIE

Výroční zpráva
Moravská galerie v Brně
2019

OBSAH:

ÚVOD	2
KONTAKTNÍ ÚDAJE A PERSONÁLNÍ ZASTOUPENÍ	4
Kontaktní údaje	4
Personální zastoupení	4
Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost MG	6
I. PREZENTACE A ZPROSTŘEDKOVÁNÍ	7
I.1.1 Zprostředkování sbírkových fondů	7
I.1.2 Výstavní dramaturgie	7
I.2 Mezinárodní bienále grafického designu 2018	9
I.3 Publikační činnost	11
I.4 Edukační aktivity a doprovodné programy	13
I.4.1 Školy a edukační aktivity	13
I.4.2 Veřejnost	14
I.4.2.1 Doprovodné programy	15
I.4.2.2 Dobrovolníci	17
I.4.2.3 Brněnská muzejní noc	18
I.4.2.4 Další aktivity pro veřejnost	18
I.5 Marketing a komunikace	19
I.6 Knihovna Moravské galerie v Brně	22
I.7 Archiv Moravské galerie v Brně	23
I.8 Národní metodické centrum (CENS)	24
I.9 Zahraniční spolupráce	25
II. PÉČE O SBÍRKY	26
II.1 Akviziční činnost	27
II.2 Digitalizace sbírek	32
II.3 Inventarizace	33
II.4 Restaurování	33
III. VĚDA A VÝZKUM	34
IV. PROVOZ A EKONOMIKA	36
IV.1 Rozpočet v roce 2019	36
IV.2 Provozní činnosti a správa budov	37
V. INVESTIČNÍ A STRATEGICKÉ PROJEKTY	40
VI. BEZPEČNOST OBJEKTŮ A OCHRANA SBÍREK	41

ÚVOD

Moravská galerie v Brně je muzeem, které v sobě spojuje hned několik poslání. Jedná se o sbírkotvornou instituci, jež spravuje umělecká díla datovaná od středověku po současnost, spadající do oblasti malířství, sochařství, užitého umění, designu, architektury, konceptuálního umění, nových médií. Galerie své sbírky prezentuje prostřednictvím stálých expozic, připravuje krátkodobé výstavy, zabývá se publikační činností, realizuje vzdělávací aktivity a doprovodné programy, nabízí pro návštěvníky vstřícné zázemí, provozuje knihovnu zaměřenou na literaturu o umění, zapůjčuje svá díla na výstavy v Česku i v zahraničí, spravuje hned pět objektů. Již z tohoto výčtu aktivit vyplývá, že předání zprávy o poslání muzea s takto širokým záběrem veřejnosti není lehký úkol. V potřebných krocích pro další rozvoj Moravské galerie v Brně jsme intenzivně pokračovali i v roce 2019.

Rok 2019 byl pro Moravskou galerii rokem výzev v různých oblastech její činnosti. Velké úsilí galerie soustředila především do nového pojetí prezentace umění 19. století, které vyústilo v otevření mimořádně úspěšné a hojně navštěvované expozice *Brno předměstí Vídně*. Obrovské množství energie vložili pracovníci galerie také do mezinárodně respektovaného Muzea Josefa Hoffmana v Brtnici, kde došlo ke zvýšení návštěvnického komfortu a k proměně samotné expozice, která zvýšila návštěvnost muzea až pětinasobně. Zcela novou výzvou pak byla energeticky soběstačná výstava finalistů Ceny Jindřicha Chalupického, která nám ukazuje, že i instituce v památkově chráněné zóně mají možnost chovat se zodpovědně vůči naší vyčerpané planetě.

Moravská galerie přistoupila ke koncepci expozice umění 19. století zcela nově. Poprvé ve více než padesátileté historii instituce vypráví dlouhodobá expozice svůj příběh prostřednictvím ukázek z kmenového sbírkového fondu v rovnocenném zastoupení tzv. volného a užitého umění. Koncepce expozice byla postavena především na otevřenosti vůči návštěvníkům – popisky exponátů jsou vstřícnější vůči laikům, vstup do expozice je pojednán intelektuálně hravou formou, návštěvník si může ověřit své znalosti díky interaktivní časové ose, zrcadlové bludiště jej seznamuje se sochami z období gotiky a baroka. Rovnocennou součástí expozice je i multimediální zóna, která zprostředkovává poznatky o umění 19. století nejmladším návštěvníkům. Galerie i nadále zachovala dobrovolné vstupné, které se velmi osvědčilo. V podobném duchu chce galerie prezentovat i další vývojové etapy starého umění v Místodržitelském paláci.

Výrazný krok vpřed se udál také v Muzeu Josefa Hoffmanna. Josef Hoffmann je světově uznávaná osobnost na poli architektury a designu, bylo proto načase zvýšit povědomí o jeho rodném domě v Brtnici. Moravská galerie zde vybudovala letní kavárnu s půjčovnou elektrokol, expozici doplnila o interaktivní zónu, zorganizovala zde letní artcamp, přednášky a workshopy. Při příležitosti zahájení nové letní sezóny vydala také speciální magazín, který čtenáře seznamuje s osobností a tvorbou Josefa Hoffmanna.

Za mimořádně důležitý projekt považuje Moravská galerie výstavu finalistů Ceny Jindřicha Chalupického, která ke svému provozu využila obnovitelné zdroje energie. Napojení na

solární elektrárnu se ukázalo jako možné řešení v době klimatických změn; provoz výstavy musel být kvůli nedostatku slunečního svitu omezen pouze jedenkrát.

Rok 2019 byl pro Moravskou galerii výjimečný i co do výstav, na nichž se podílela prostřednictvím zápůjček. V Boskovicích se prezentovaly obrazy tamního rodáka Otakara Kubína, do Prahy putovala výstava *Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře*, která byla k vidění v Místodržitelském paláci v roce 2018. Moravská galerie se významně podílela i na retrospektivní výstavě Františka Foltýna ve Východoslovenské galerii v Košicích.

Moravská galerie se v loňském roce věnovala i tématům mimo umění, přičemž k tomu využila dotační program pro ochranu tzv. měkkých cílů. V prostorách Uměleckoprůmyslového muzea uspořádala nácvikové cvičení simulující krizové situace, jako například útok ozbrojeného střelce.

KONTAKTNÍ ÚDAJE A PERSONÁLNÍ ZASTOUPENÍ

Kontaktní údaje

Adresa: Moravská galerie v Brně, Husova 18, 662 26 Brno

Telefon: +420 532 169 111

E-mail: info@moravska-galerie.cz

www.moravska-galerie.cz

Personální zastoupení

V roce 2019 měla MG celkem 151 stálých zaměstnanců (134 přepočtených pracovních úvazků).

Organizační struktura MG s uvedením vedoucích pracovníků a kurátorů sbírek:

Ředitel MG	Mgr. Jan Press
Tajemník MG	do obsazení pozice Mgr. Jan Press, v zastoupení Mgr. Pavla Obrovská
<i>Pracoviště přímo řízená ředitelem MG</i>	
Archiv MG	Mgr. Svatava Hájková
Investiční technik	Jan Sánka
Pracovník interního auditu	Ing. Denisa Makki
Oddělení ostrahy a bezpečnosti sbírek CENS, Rodný dům Josefa Hoffmanna, Jurkovičova vila	Mgr. Michal Kučera, Ph.D. Mgr. Rostislav Koryčánek
<i>Náměstek odboru ředitele</i>	do obsazení pozice Mgr. Jan Press, v zastoupení Mgr. Pavla Obrovská
Sekretariát ředitele MG	do obsazení pozice tajemníka Mgr. Jan Press, v zastoupení Mgr. Pavla Obrovská
Knihovna	PhDr. Judita Matějová
Sbírka bibliofilů a knižní vazby	PhDr. Judita Matějová
Sbírka starých tisků	PhDr. Judita Matějová

<i>Náměstkyně pro vnější komunikaci</i>	Andrea Vojtěchovská
Lektorské oddělení	Mgr. Kateřina Minaříková
Oddělení marketingu a komunikace	Andrea Vojtěchovská
<i>Náměstek pro odbornou činnost</i>	Mgr. Ondřej Chrobák
<i>Odbor správy sbírek</i>	Mgr. Pavla Obrovská
Registr sbírek	Mgr. Pavla Obrovská
Restaurátorské oddělení	MgA. Terezie Veselá
Management sbírek	Mgr. Miroslav Divina (do 28. 2.) Mgr. Zdeněk Sedláček (od 1. 3.)
<i>Odbor volného umění</i>	Mgr. Ondřej Chrobák
Sbírka moderního a současného malířství a sochařství, Sbírka uměleckých děl pro nevidomé a slabozraké	Mgr. Ondřej Chrobák
Sbírka malířství a sochařství starého umění a 19. Století	Mgr. Petr Tomášek, Ph.D.
Sbírka kresby a grafiky starého umění a 19. Století	Mgr. Ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.
Sbírka kresby a grafiky moderního a současného umění	Mgr. Petr Ingerle
<i>Odbor UMPRUM</i>	Mgr. Ondřej Chrobák
Sbírka textilu a módy	Mgr. Andrea Březinová
Sbírka nábytku, keramiky, porcelánu a hraček	Neobsazeno
Sbírka kovů, skla, sbírky starověku a mimoevropských kultur	PhDr. Alena Krkošková
Sbírka fotografie a nových médií	Mgr. Jiří Pátek
Sbírka grafického designu	PhDr. Marta Sylvestrová
Emeritní kurátor	PhDr. Antonín Dufek, Ph.D.
<i>Náměstkyně pro ekonomiku a provoz</i>	Ing. Marie Kočařová
Oddělení produkce výstav a publikací	PhDr. Miroslava Pluháčková
Oddělení stavby výstav	Petr Kolaja
Provozně-technické oddělení	Ing. Zbyněk Kroča
Ekonomické oddělení	Ing. Marie Kočařová

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost MG

Poradní orgán ředitele MG, sestavený z teoretiků výtvarného umění, jehož úkolem je vyjadřovat se ke strategii sbírkotvorné činnosti galerie a jejím změnám, k nabývání děl do sbírky MG a k dalším otázkám týkajícím se správy a uchování sbírky MG. Poradní sbor se skládá ze dvou sekcí:

Volné umění a fotografie

Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D. (Seminář dějin umění Masarykovy univerzity v Brně)
PhDr. Mahulena Nešlehová (Ústav dějin umění Akademie věd ČR)
PhDr. Hana Rousová (historička umění)
PhDr. Olga Kotková (Národní galerie v Praze)
Mgr. Tomáš Pospěch (Filozoficko-přírodovědecká fakulta Slezské univerzity v Opavě)
Mgr. akad. arch. Edith Jeřábková (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze)
Mgr. Katarína Chmelinová, Ph.D. (Slovenská národná galéria)
Mgr. Martin Mazanec, Ph.D. (FaVU VUT v Brně)
PhDr. Terezie Petišková (Dům umění města Brna)

Užité umění a grafický design

Mgr. art. Maroš Schmidt (Slovenské muzeum dizajnu)
Mgr. Jiří Hulák (Národní technické muzeum)
Mgr. Martina Lehmannová (Památník Lidice)
Jiří Macek (Profil Media s.r.o.)
PhDr. Lucie Vlčková, Ph.D. (Uměleckoprůmyslové museum v Praze)
doc. Mgr. Lada Hubatová-Vacková, Ph.D. (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze)
Daniela Kramerová (historička umění)
Mgr. Vendula Hnídková, Ph.D. (Ústav dějin umění Akademie věd ČR)
Adam Štěch (OKOLO/Pedal project)

I. PREZENTACE A ZPROSTŘEDKOVÁNÍ

Po programové stránce je pole zprostředkování rozprostřeno především mezi kurátory, management sbírek, lektory a marketing. Provázanost činností vyjmenovaných složek tvoří předpoklad úspěchu nastavené koncepce prezentace a zprostředkování sbírkových fondů Moravské galerie. Tato koncepce je primárně založena na třístupňovém formátu zprostředkování (výstavy a dlouhodobé expozice, studijní depozitáře a sbírky online), které ve svém součtu komplexně pokrývá sbírkový fond instituce.

I.1.1 Zprostředkování sbírkových fondů

Klíčovou událostí směrem k veřejnosti bylo v roce 2019 otevření první části dlouhodobé expozice v Místodržitelském paláci, která obsáhla časové období tzv. dlouhého 19. století na půdorysu uměleckých, politických i společenských kontaktů mezi Brnem a metropolí monarchie Vídní. Zásadním momentem je „rovnoprávné“ zastoupení tzv. volného a užitého umění, přičemž takto koncipovaná expozice plně využívá šíři a rozmanitost sbírkových fondů instituce. Paralelně postupovaly přípravné práce na expozici v Uměleckoprůmyslovém muzeu, která bude mapovat historii designu od jeho počátků po současnost s důrazem na lokální předpoklady tohoto fenoménu. Obě expozice budou komplementární a chronologicky na sebe budou navazovat. Společně s expozicí *ART IS HERE* v Pražákově paláci vytvoří komplexní mapu agendy Moravské galerie, a to za předpokladu, že bude dofinancována druhá etapa expozice v Místodržitelském paláci.

Významným projektem v roce 2019 byla též modernizace návštěvnického zázemí a stálé expozice v Muzeu Josefa Hoffmanna v Brtnici, které je společným dlouhodobým projektem s vídeňským Muzeem užitého umění (MAK). Revitalizované prostory byly otevřeny spolu s novou krátkodobou výstavou *Josef Hoffmann – Otto Prutscher* v červenci.

I.1.2 Výstavní dramaturgie

Moravská galerie v roce 2019 realizovala plánovaný výstavní program pouze ve čtyřech ze svých pěti výstavních budov zpřístupněných veřejnosti. Uměleckoprůmyslové muzeum bylo po celý rok 2019 v rekonstrukci a nebyly zde tedy realizovány žádné výstavy. Do výstavních prostor Pražákova paláce byla pro jarní sezónu připravena výstava reflektující osobnost a dílo Vladimíra Boudníka a na podzim výstava finalistů Ceny Jindřicha Chalupického s hostující britskou umělkyní Tai Shani, která v Pražákově paláci uvedla premiéru nového multimediálního projektu s názvem *Tragodiá*. V přízemí Místodržitelského paláce byla v květnu 2019 ve spolupráci s Masarykovou univerzitou zahájena výstava *MUNI 100*, která připomněla bohatou historii této významné vzdělávací instituce. Další prostory Místodržitelského paláce, konkrétně výstavní sály v prvním patře, byly předmětem rekonstrukce a úspěšného otevření nové stálé expozice v listopadu.

Program Atria Pražákova paláce se opět zaměřil na autorské prezentace současných umělců, taktéž sezónní výstavní program v Jurkovičově vile a v Rodném domě Josefa Hoffmanna v Brtnici a pokračoval v nastavené programové linii výstavami *Ve vile: Eva Eisler – Peter Demek* a *Josef Hoffmann – Otto Prutscher*.

Výstavy v roce 2019:

VÝSTAVA	BUDOVA/ DATUM	NÁVŠTĚVNOST	WEB
<i>Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře</i>	Místodržitelský palác/ 26. 10. 2018 – 24. 2. 2019	Za rok 2019 7 588 Celkem 15 560	webový odkaz
<i>Boudník</i>	Pražákův palác/ 12. 4. – 11. 8. 2019	Za rok 2019 7 371 Celkem 7 371	webový odkaz
<i>Ve vile: Eva Eisler – Peter Demek</i>	Jurkovičova vila/ 24. 5. 2019 – 25. 4. 2021	Za rok 2019 7 250 Celkem 8 766	webový odkaz
<i>MUNI 100</i>	Místodržitelský palác/ 17. 5. – 30. 9. 2019	Za rok 2019 6 296 Celkem 6 296	webový odkaz
<i>Cena Jindřicha Chalupeckého: Finále 2018</i>	Pražákův palác/ 27. 9. 2019 – 19. 1. 2020	Za rok 2019 5 283 Celkem 5 912	webový odkaz
<i>Fraser Brocklehurst: Pillow Talk</i>	Pražákův palác/ 12. 4. – 11. 8. 2019	Za rok 2019 3 707 Celkem 3 707	webový odkaz
<i>Richard Adam: Raději sbírat motýly?</i>	Pražákův palác/ 27. 9. 2019 – 30. 8. 2020	Za rok 2019 3 631 Celkem 5 984	webový odkaz
<i>Inez Tuschnerová</i>	Pražákův palác/ 14. 9. 2018 – 24. 2. 2019	Za rok 2019 2 411 Celkem 8 016	webový odkaz
<i>Josef Hoffmann – Otto Prutscher</i>	Muzeum Josefa Hoffmanna/ 30. 6. 2019 – 31. 3. 2021	Za rok 2019 1 626 Celkem 1 877	webový odkaz
<i>V kůži Dušana Jurkoviče</i>	Jurkovičova vila/ 27. 4. 2018 – 21. 4. 2019	Za rok 2019 1 561 Celkem 7 939	webový odkaz

<i>Tomáš Hlavina: Jedno a mnohé</i>	Pražákův palác/ 14. 9. 2018 – 24. 3. 2019	Za rok 2019 1 048 Celkem 4 379	webový odkaz
<i>Jiří Kuhnert – Sketch the Dream</i>	UMPRUM/ 2. 11. 2018 – 27. 1. 2019	Za rok 2019 924 Celkem 2936	webový odkaz
<i>Nejkrásnější české knihy roku 2018</i>	Pražákův palác/ 21. 11. 2019 – 31. 3. 2020	Za rok 2019 289 Celkem 1 048	webový odkaz
<i>Nejkrásnější české knihy roku 2017</i>	Pražákův palác/ 15. 11. 2018 – 31. 1. 2019	Za rok 2019 145 Celkem 385	webový odkaz

I.2 Mezinárodní bienále grafického designu Brno

Z důvodu rozsáhlé rekonstrukce budovy Uměleckoprůmyslového muzea došlo k celkovému posunutí harmonogramu výstavní dramaturgie spojené s touto budovou, a tedy i k naplánování dalšího, 29. ročníku mezinárodního bienále grafického designu Brno až na rok 2022. Jako kurátora příštího ročníku Bienále Brno oslovila Moravská galerie Ríčka Poynora, významného britského teoretika grafického designu a vizuální kultury, publicistu a kurátora výstav. Moravská galerie schválila Poynorův koncept 29. Bienále Brno 2022, který zkoumá roli obrazu v grafickém designu. Tato jednotící idea se bude promítat do soutěžní přehlídky, mezinárodního sympozia i do kurátorské doprovodné výstavy. Autor zpracoval podrobné libreto, Bienále se opět představí v Uměleckoprůmyslovém muzeu s hlavním tématem *Budoucnost obrazu*.

Prvořadým úkolem grafických designérů byla vždy práce s obrazem, avšak ve 21. století hodně z nich přestalo obrazu důvěřovat a dnes se mu nevěnuje tolik pozornosti, kolik by si zasluhoval. Proto se mnoho designérů rozhodlo reagovat na přesycení obrazu přesunem své pozornosti ke zdánlivě čistší a méně problémové oblasti typografie. Téma *Budoucnost obrazu* nově zhodnotí význam a potenciál vytváření obrazu jako přetrvávajícího a základního nástroje grafického designu, představí ukázky vynikající práce s obrazem z různých částí světa a nabídne několik cest, jak vybřednout ze současné nepřehledné a složité situace. *Soutěžní přehlídka* Bienále Brno bude rozvíjet a dokládat hlavní téma bienále: zaměří se na využití různých typů obrazu v současném světovém grafickém designu. Může jít o fotografie, ilustrace nebo i typografické práce, ve kterých se písmo jako takové stává svého druhu ilustrací. Každý obraz, ať už na sebe bere jakoukoli podobu, musí být nositelem specifického významu a odpovídat sdělení daného grafického designu. Kurátorská výstava *Fotografie a grafický design* představí výsledky rozsáhlého výzkumu a nový pohled na způsoby, jak grafický design pracoval s fotografií od dob moderny po současnost. Upozorní na

nejvýznamnější designéry, designéry-fotografy, na základní myšlenky, principy i přístupy a zaměří se jak na významné postavy z minulosti, tak na současné ukázky inovativní praxe. Tématem mezinárodního sympozia bude *Nový přístup k obrazu*. Definice diskuzních okruhů: současná fotografie v knihách, tištěných a digitálních médiích; obraz-ilustrace v současném grafickém designu; role obrazu při budování spravedlivější společnosti.

V Pražákově paláci se uskuteční výstava, která představí osobnost českého grafického designu. Speciální program s názvem *RAJLICH 100* je plánován v Moravské galerii k oslavě jubilejního výročí narození významné osobnosti grafického designu a zakladatele Bienále Brno akad. malíře Jana Rajliche staršího (1920–2016), jehož stoleté jubileum připadá na 10. dubna 2020. Moravská galerie k tomuto výročí připravuje soubornou výstavu Rajlichova celoživotního díla v Pražákově paláci v roce 2020 pod názvem *Jan Rajlich – Art & Design*, doprovázenou vydáním česko-anglické monografie, která kriticky zhodnotí Rajlichovu celoživotní tvorbu. Autory projektu jsou Ondřej Chrobák a Marta Sylvestrová. Na realizaci Rajlichovy monografie v roce 2020 se bude podílet autorský tým, editorkou je kurátorka sbírky grafického designu Marta Sylvestrová. Podkladem k vydání Rajlichovy monografie bude zpracování jeho rozsáhlé pozůstalosti, kterou Moravská galerie získala v uplynulých letech do svých sbírek. V letošním roce pak postupně získala do sbírek další artefakty a dokumenty, týkající se otcova díla, od Jana Rajliche ml.

Ve spolupráci se Sdružením Bienále Brno Moravská galerie připravuje v prostorách Místodržitelského paláce výstavu k počtě Jana Rajliche. Půjde o mezinárodní přehlídku plakátů *Hommage: Jan Rajlich /100 × 100/*. 100 designérů × 100 plakátů, vytvořených členy a přáteli Sdružení Bienále Brno.

Veškeré informace o 29. Bienále Brno 2022 budou včas publikovány v česko-anglické informační brožuře, zveřejněny a pravidelně aktualizovány na webu i sociálních sítích a inzerovány v tištěných a internetových odborných médiích.

NÁVŠTĚVNOST EXPOZIC A VÝSTAV MG

Počet návštěvníků MG v roce 2019	118 628

Stálé expozice	38 969
Pražákův palác	22 202
Uměleckoprůmyslové muzeum (uzavřeno od 30. 6. 2017)	0
Místodržitelský palác (stálá expozice otevřena 14. 11. 2019)	11 348
Josef Hoffmann. Inspirace	865
Dušan Jurkovič. Architekt a jeho dům	4 554

Krátkodobé výstavy	58 666
Doprovodné a edukační programy*	18 017
Knihovna MG vč. Artotéky	2 976
Brněnská muzejní noc 2019 v MG	5 171
Firemní prohlídky	400

Stálá expozice v Regionálním muzeu v Mikulově**	32 715

* jedná se o doprovodné programy, které se nevztahovaly ke krátkodobým výstavám ani ke stálým expozicím

** návštěvnost není započítána do celkového počtu návštěvníků Moravské galerie v roce 2019

I.3 Publikační činnost

MG vydala katalog k předposlední výstavě v Atriu, věnovaný tvorbě Frasera Brocklehursta *Pillow Talk*, a k poslední výstavě v Atriu, věnované sběrateli Richardu Adamovi, vyšla obsáhlá publikace *Raději sbírat motýly?* Také byl publikován další z řady sbírkových katalogů, sloužících k mapování a prezentaci sbírek instituce, tentokrát česko-anglický katalog *Italského malířství před rokem 1800* kurátora Zdeňka Kazlepky zaměřený na sbírku italského malířství 14.–18. století v Moravské galerii.

MG se také stala spoluvydavatelem katalogu k výstavě kurátorsky připravené Petrem Ingerlem, a to na základě spolupráce s Muzeem regionu Boskovicka při přípravě výstavy *Otakar Kubín (Othon Coubine) Boskovice–Paříž–Simiane 1883–1969*. Kurátor Petr Ingerle pak připravil též katalog ke stejnojmenné výstavě *František Foltýn (1891–1976) – Od košickéj moderny k pařížskej abstrakcii* ve Východoslovenské galerii v Košicích.

MG též zpracovala až do tiskových dat publikaci v rámci řady JUNIOR, orientovanou na mladší a dospívající publikum – bohatě ilustrovanou knihu představující život a dílo významného českého malíře Josefa Šímy s názvem *Jak namalovat vejce? Příběhy umělce Josefa Šímy*.

Dále vydává MG *Bulletin Moravské galerie v Brně*. Jde o recenzovaný neimpaktovaný časopis s dlouholetou tradicí, v němž jsou publikovány odborné studie zaměřené na problematiku výstavní praxe, metodologické problémy oboru dějin umění a jiných humanitních věd, případně na problematiku institucionálního ukotvení muzejních a galerijních organizací. V roce 2019 vyšel *Bulletin Moravské galerie v Brně* č. 79, tematicky orientovaný na otázky galerijní edukace a její aktuální pozici a možnosti při práci s veřejností i podíl na organizovaném školství, a *Bulletin Moravské galerie v Brně* č. 80, který se věnuje stému výročí Bauhausu. Odbornými editorkami byly Silvie Šeborová (č. 79) a Marta Sylvestrová (č. 80).

Členy redakční rady *Bulletinu Moravské galerie v Brně* v roce 2019 byli:

Mgr. Terezie Petišková, Dům umění města Brně

Mgr. Petra Hanáková, Ph.D., VŠVU Bratislava, SNG Bratislava

doc. Mgr. Lada Hubatová-Vacková, Ph.D., VŠUP Praha

Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D., FF MU

Mgr. Rostislav Koryčánek, MG

Mgr. Jindřich Chatrný, MuMB

Mgr. Markéta Žáčková, Ph.D., FaVU VUT v Brně

PhDr. Tomáš Winter, Ph.D., Ústav dějin umění AV ČR

Mgr. Jan Zálešák, Ph.D., FaVU VUT v Brně

Publikace, doprovodné tiskoviny výstav a periodika v roce 2019:

Rok vydání	Publikace	Autor/editor
2019	Italské malířství před rokem 1800, ISBN 978-80-7027-329-6	Zdeněk Kazlepka
2019	Raději sbírat motýly?, ISBN 978-80-7027-331-9	Richard Adam
2019	Fraser Brocklehurst: Pillow Talk, ISBN 978-80-7027-327-2	
2019	František Foltýn (1891–1976) – Od košickéj moderny k pařížskej abstrakcii	Petr Ingerle
2019	Otakar Kubín (Othon Coubine) Boskovice–Paříž–Simiane 1883–1969, ISBN 978-80-7027-332-6 (Moravská galerie v Brně)	Petr Ingerle
2019	Bulletin Moravské galerie č. 79, ISSN 0023-1576	Silvie Šeborová
2019	Bulletin Moravské galerie č. 80, ISSN 0023-1576	Marta Sylvestrová

I.4 Edukační aktivity a doprovodné programy

Lektorské oddělení MG nabízí dlouhodobě a cíleně řadu programů určených různým skupinám od školních kolektivů přes individuální návštěvníky všech věkových kategorií až po širokou veřejnost. V roce 2019 jsme reagovali na aktuální dění v Moravské galerii, respektive na přípravu nových stálých expozic v Místodržitelském paláci a přípravy spojené s kompletní rekonstrukcí v Uměleckoprůmyslovém muzeu. K těmto expozicím bylo třeba vytvořit nové programy pro veřejnost i pro školní skupiny, vytvořit nové zázemí lektorského oddělení v obou budovách a ve spolupráci s kurátory podpořit při přípravě expozic jejich edukativní složku. Proměnou v roce 2019 prošlo i Muzeum Josefa Hoffmanna v Brtnici, které nabídlo v nové sezóně interaktivní prvky v expozici a upravený areál domu. Cílem dále bylo zatraktivnit a podpořit edukační a doprovodné programy. Kromě toho oddělení pokračovalo v zavedených projektech v Pražákově paláci a v Jurkovičově vile, reagovalo na poptávku a zájem veřejnosti, snažilo se udržet vysokou kvalitu edukačních programů a sledovat aktuální trendy v muzejní pedagogice.

U doprovodných programů pro veřejnost se podařilo posílit základnu návštěvníků Moravské galerie z řad dětí ve věku 0–12 let a jejich rodičů a prarodičů; novou cílovou skupinou se stali teenageri a studenti středních a vysokých škol. Oddělení standardně těžilo při popularizaci své činnosti z provázanosti své práce s oddělením marketingu a komunikace, které zajišťuje propagaci jednotlivých programů.

I.4.1 Školy a edukační aktivity

Cílem MG je udržení kvality edukačních programů, sledování aktuálních trendů v muzejní pedagogice a hledání nových možných formátů. Lektorské oddělení MG se zaměřuje na spolupráci s externími lektory, aktivně se snaží rozšiřovat jejich okruh a zároveň zajistit jejich odbornou kvalifikaci pod vedením interních galerijních pedagogů.

Lektorské oddělení nadále prohlubovalo spolupráci se školami z Brna i z celého Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina a realizovalo zavedené programy v Pražákově paláci, Jurkovičově vile a v Muzeu Josefa Hoffmanna v Brtnici, jejichž nabídka se přizpůsobovala aktuální poptávce. V případě Jurkovičovy vily trvalo zapojení do společného programu, který propojuje činnost kvarteta brněnských vil a přibližuje žákům historii a vývoj architektury ve městě Brně.

S ohledem na plánované otevření nové expozice v Uměleckoprůmyslovém muzeu v roce 2020 oddělení pracovalo na vytvoření nových programů zaměřených na design, které děti, žáky a studenty všech věkových kategorií seznámí s novou expozicí designu a s historií českého designu. Obdobným způsobem jsme pracovali v Místodržitelském paláci, kde vznikly programy zaměřené na přiblížení užitého i volného umění od 13. po 19. století v evropském kontextu. S novými programy souvisel i způsob jejich propagace a vytvoření nových edukačních brožur pro pedagogy s nabídkou těchto programů. V listopadu 2019 došlo v Místodržitelském paláci k slavnostnímu otevření nové stálé expozice s názvem *Brno předměstí Vidně*, jejíž součástí je i na míru navržený prostor tzv. interaktivního ateliéru. Ten

poskytuje potřebné zázemí pro konání edukačních a doprovodných programů připravovaných lektorským oddělením. Plně vybavený ateliér slouží jako auditorium, místo pro workshopy, příležitostné besedy a další programy. Součástí vybavení je interaktivní videomappingová hra *Dobrodružství sběratele umění* určená návštěvnickým skupinám i individuálním návštěvníkům.

Edukační nabídka pro školní skupiny obsahovala zážitkové programy, komentované prohlídky a dílny seznamující žáky všech stupňů s uměním 19. století ze sbírky Moravské galerie. Prostřednictvím mezipředmětových vazeb představuje témata z historie města Brna, Místodržitelského paláce i témata z oblasti literatury, lidové slovesnosti v souvislosti s uměním biedermeieru, historismu, folklorismu a secese v širším kulturně-spoločenském kontextu.

V Muzeu Josefa Hoffmanna v Brtnici vznikl interaktivní *stůl architekta*, jehož mobilní prvky budou využívány v rámci edukačních programů pro školní skupiny. MG bude pokračovat v novince z roku 2018, kterou jsou programy pro školy nabízené v anglickém jazyce s rodilým mluvčím, které kombinují rozšíření znalostí z výtvarné výchovy, češtiny, dějepisu či občanské výchovy s výukou tohoto světového jazyka. Nově vzniknou edukační programy k Artotéce Moravské galerie, které budou pracovat s 3D prostorem a nabídnou školním skupinám možnost seznámení s Artotékou a její funkcí ve virtualizovaném prostoru.

Kromě programů ke stálým expozicím vznikly edukační programy k vybraným krátkodobým projektům, jako například k výstavě *Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře* a k výstavám *Vladimíra Boudníka*, *Evy Eisler* a finalistů Ceny Jindřicha Chalupeckého. Edukační programy jsou komponovány na základě analýzy minulých let tak, aby odpovídaly potřebám škol a splňovaly cíle RVP a ŠVP. Distribuce a propagace edukačních programů je zajišťována formou tištěné brožury a zasíláním newsletterů s nabídkou edukačních programů k aktuálním výstavním projektům. Od školního roku 2015/2016 sledujeme a archivujeme přesnou návštěvnost školních skupin včetně konkrétních škol, měsíců a programů, které navštěvují. Díky tomu víme, že počet školních skupin vzrostl od sledovaného roku po školní rok 2017/2018 z 292 na 465.

Moravská galerie i v roce 2019 spolupřádala soutěže pro studenty středních výtvarných a odborných škol a gymnázií ve věku 14 až 19 let *Máš umělecké střevo?*

I.4.2 Veřejnost

K prezentaci směrem k nejširší veřejnosti přispěly doprovodné programy konané ve všech budovách Moravské galerie. Jednalo se o programy úzce spojené s galerijní činností (komentované prohlídky výstav, přednášky, diskuze, výtvarné workshopy), ale také o filmová a divadelní představení, koncerty a další programy nových formátů. Mezi ně patří úspěšné kurzy dějin umění a kurzy kreslení, které probíhají přímo v expozicích, respektive v knihovně Moravské galerie. V roce 2019 proběhlo jejich opakování i rozšířené kurzy pro pokročilé. Novinkou je pravidelný cyklus přednášek ze základů dějin umění pořádaný v nové sezóně v Muzeu Josefa Hoffmanna v Brtnici. Pro Artotéku Moravské galerie jsme připravili podpůrnou edukační tiskovinu *Jak zacházet s uměleckým dílem*, která poutavou formou seznamuje veřejnost s pravidly péče o zapůjčené umělecké dílo. Speciální zážitkový program

(larpová vzdělávací hra) *Jurkovičova vila ve stroji času* je nově uváděn v anglickém provedení, které zprostředkovává historii Jurkovičovy vily i cizojazyčným návštěvníkům.

I.4.2.1 Doprovodné programy

Kromě programů připravovaných přímo lektorským oddělením jsou pro širokou veřejnost určeny také doprovodné programy, které se realizují ve spolupráci s Masarykovou univerzitou a Vysokým učením technickým v Brně. V případě programů pro mladé publikum v roce 2019 dále pokračovala spolupráce se spolkem 4AM/Fórum pro architekturu a média v kulturním prostoru kavárny PRAHA. Vzhledem k ukončení provozu kulturního prostoru PRAHA s koncem roku 2019 se jednalo o poslední sezónu v tomto uskupení.

K zavedeným cyklům realizovaným Moravskou galerií patří *Prostor PRO* (diskuze a přednášky o současném umění, knihách o umění, architektuře a designu), *VOX IMAGINIS* (program spojující výtvarné umění, hudbu a literaturu), přednáškový cyklus *R'n'B* organizovaný ve spolupráci se Seminářem dějin umění FF MU, prezentace umělců zabývajících se videoartem *Videogram*.

Stěžejním projektem byla příprava doprovodných programů pro veřejnost k novým stálým expozicím (pravidelné workshopy, komentované prohlídky, přednáškové cykly). Vedle toho oddělení připravovalo programy pro krátkodobé výstavy v budovách Moravské galerie. Významná byla cílená práce s dospělým publikem prostřednictvím celoročních kurzů zaměřených na dějiny umění (*Kurz dějin umění od pravěku po současnost*, *Kurz dějin umění 19. a 20. století*, *S uměním kolem světa* – přednáškový cyklus v Muzeu Josefa Hoffmanna v Brtnici) a porozumění uměleckým dílům ze stálých expozic MG prostřednictvím vlastní tvorby v rámci výtvarných kurzů. V roce 2019 byla spuštěna a uvedena do provozu *šifrovací hra* v české i anglické verzi, která vznikla ve spolupráci s brněnskou společností Cryptomania a která návštěvníkům Pražákova paláce nabídla možnost poznat stálou expozici *ART IS HERE* neotřelou napínavou formou.

Děti a rodiče s dětmi

Dětem byly v roce 2019 určeny tyto typy programů: *Dětské vernisáže*, *Sobotní ateliéry*, *Rodinná odpoledne* a *Barevná dopoledne*, *Výživa!* (pro rodiče dětí 0–3 roky) a nově i *PROSTOR PRO knihu* a workshopy s umělci. Nový pravidelný formát *A proč? BOOK CLUB* nabídl rodičům s dětmi novou platformu neformálního setkávání a vzdělávání. Odpolední čtenářský kroužek s navazující výtvarnou dílnou probíhá v anglickém jazyce a je určen jak českojazyčné tak anglickojazyčné veřejnosti. Předčítají se zde převážně cizojazyčné knihy o umění pro děti, které nabízí též k vypůjčení knihovna MG. Pro děti byla naplánována řada příměstských táborů zaměřených na výtvarné umění. V roce 2019 se jednalo o tábory připravené ve spolupráci s Filharmonií Brno, Otevřenou zahradou a komunitním spolkem Bastl Instruments. Příměstské tábory se konaly o letních, jarních, velikonočních a podzimních prázdninách. Dětské vernisáže, nabízející dětem a jejich rodičům možnost seznámit se s novou výstavou aktivně a zážitkovou formou, byly v roce 2019 připraveny k výstavám *Boudník*, *MUNI 100* a *Cena Jindřicha Chalupického: Finále 2019*. Pro Artotéku Moravské galerie vznikla vzdělávací vystřihovánka, která nabízí rozšiřující aktivity seznamující děti s uměleckými díly z Artotéky.

V Uměleckoprůmyslovém muzeu by se s otevřením rekonstruované budovy měla zpřístupnit také nová interaktivní zóna využívající nejnovější technologie pro experimentování a tvoření, která bude v otevíracích hodinách volně přístupná všem dětem i dospělým, kteří sem budou moci přicházet za poznáním i zábavou. Součástí nově otevřeného muzea by mělo být i multifunkční zázemí pro workshopy a materiálové vybavení. V roce 2019 aktivně probíhaly práce na jeho vybudování.

Výzvou bylo zpřístupnit dětem novou expozici starého umění v Místodržitelském paláci. Jako její součást vznikl interaktivní ateliér, který nabízí rodinám s dětmi rozšířené možnosti seznámení se sbírkou Moravské galerie prostřednictvím interaktivní hry *Dobrodružství sběratele umění*. Vznikla zde i odpočinková zóna, kde lze volně tvořit, hrát si nebo listovat vybranými publikacemi z produkce Moravské galerie.

Nová sezóna v Muzeu Josefa Hoffmanna nabídla interaktivní a herní prvky. Pro expozici byl navržen *stůl architekta*, kde si děti mohou vyzkoušet designérská i architektonická zadání nebo si třeba vyrobit vlastní pohlednici Josefa Hoffmanna. Zároveň v expozici Muzea Josefa Hoffmanna odstartoval nový doprovodný formát – interaktivní kvíz, který hravou formou seznamuje nejen děti se životem a dílem brtnického rodáka Josefa Hoffmanna. S formátem interaktivního kvízu jako s rozšiřující platformou pro hru a vzdělávání se bude i v budoucnu pracovat v kontextu nových stálých expozic Moravské galerie. I v roce 2019 proběhly speciální tematické akce pro nejširší veřejnost (např. akce *Za vysvědčení*, *Den dětí*, *Mikulášská nadílka*, *Velikonoční* a *Vánoční dílna*).

Senioři

Prostor vyhrazený přímo pro rozvoj aktivit jsme nabídli i návštěvníkům z řad seniorů, kteří jsou organizováni v univerzitách třetího věku, Kulturní akademii třetího věku a různých klubech seniorů. K zavedeným programům pro publikum středního a staršího věku patřil cyklus workshopů *Creativ 60+*. Tento cyklus i nadále pokračoval v kontextu probíhajících výstav, ale taktéž se dramaturgicky rozšířil o inspirující hosty z řad aktivních brněnských umělců a uměleckých uskupení.

Návštěvníci s handicapem

V rámci činnosti pro návštěvníky s handicapem Moravská galerie pravidelně připravovala programy k probíhajícím výstavám na míru dle specifických potřeb těchto skupin. Lektorské oddělení připravilo speciální komentované prohlídky, workshopy i intenzivní artcampy (například ve spolupráci se společností KreAt). Příležitostně jsme pracovali též se sbírkou uměleckých děl určených slabozrakým a nevidomým, kterou jsme po domluvě zpřístupňovali zájemcům z řad veřejnosti v rámci speciálního programu. I v roce 2019 jsme spolupracovali s Tmavomodrým festivalem, pro který jsme připravili workshopy pro slabozraké a nevidomé.

Přehled doprovodných a edukačních programů za rok 2019

Typ akce	Počet akcí	Počet návštěvníků
Doprovodné programy		
Vernisáže	11	3932
Dětské vernisáže	4	599
Komentované prohlídky	44	1 468
Diskuze a prezentace	14	1 122
Přednášky	57	2550
Konference, kolokvia a sympozia	7	325
Filmové projekce	28	2 872
Divadelní představení	12	383
Koncerty	6	485
Zájezdy a exkurze	2	104
Brněnská muzejní noc 2019	1	5 171
Eventy	8	3 535
Programy pro děti a rodiny s dětmi	127	3 454
Workshopy pro dospělé	31	507
Programy pro seniory	7	105
Programy pro handicapované	7	359
Doprovodné programy celkem	367	26971
Edukační programy		
Edukační programy pro MŠ	99	1 889
Edukační programy pro 1. stupeň ZŠ	156	3 027
Edukační programy pro 2. stupeň ZŠ	111	1 951
Edukační programy pro SŠ	78	1 183
Edukační programy pro VŠ	14	225
Edukační programy celkem	458	8 275
Doprovodné a edukační programy celkem za rok 2019	825	35 246

Doprovodné a edukační programy navštívilo v roce 2019 celkem 35 246 osob.

I.4.2.2 Dobrovolníci

V roce 2019 jsme se snažili stejně jako v předchozích letech udržet motivaci stávajících dobrovolníků a zároveň novým zájemcům nabízet atraktivní možnost trávení volného času a získávání zkušeností. K tomu měly přispět chystané výstavní projekty, které jsou atraktivní pro širokou veřejnost, i bohatý doprovodný program neodmyslitelně spjatý s edukační činností a konfrontací s odbornou veřejností. Dobrovolníci z řad studentů, pracujících i aktivních seniorů se v rámci dobrovolnického programu podílejí na každodenním chodu instituce. Jejich zapojení se týká primárně oddělení marketingu a komunikace, lektorského oddělení a mimo jiné též managementu sbírek.

I.4.2.3 Brněnská muzejní noc

Muzejní noc je každoročním květnovým fenoménem nejen brněnského kulturního života. V roce 2019 se v Brně konal již 15. ročník a stejně jako v předchozích letech byla Moravská galerie garantem celobrněnské akce, což znamenalo zajištění grantové podpory a financování společné propagace, koordinaci programu v participujících institucích, spolupráci dopravního podniku, záštity, propagační a komunikační kampaň, mediální partnery a program ve vlastních budovách MG. Novinkou letošního ročníku bylo spuštění tzv. *šifrovací hry*, která vznikla ve spolupráci se společností Cryptomania pro stálou expozici *ART IS HERE* v Pražákově paláci. Součástí programu Muzejní noci byla projekce ve spolupráci s kinem Art, a se sdružením 4AM/Fórum pro architekturu a média a jimi provozovanou kavárnou PRAHA. Vedle komentovaných prohlídek a workshopů v průběhu večera proběhlo i několik komentovaných prohlídek sklepení pod Místodržitelským palácem s brněnským expertem na podzemí Ing. Alešem Svobodou.

Návštěvnost objektů Moravské galerie v rámci Brněnské muzejní noci 2019 byla 5 171 vstupů.

I.4.2.4 Další aktivity pro veřejnost

Přátelé Moravské galerie

Lektorské oddělení významně spolupracuje se spolkem Přátelé Moravské galerie. V roce 2019 realizovali exkurze, zájezdy za uměním i přednášky a v organizační spolupráci s lektorským oddělením MG proběhlo slavnostní vyhlášení Ceny Michala Ranného za rok 2018.

Školy, kulturní a další instituce

Záměrem Moravské galerie je rozvíjení spolupráce s edukačními pracovišti v galerijních institucích a na vysokých školách u nás i v zahraničí s cílem zkvalitňování programů. Studenti měli i v roce 2019 možnost vykonávat v galerii povinné praxe. Ve spolupráci s Katedrou výtvarné výchovy Pedagogické fakulty MU připravilo lektorské oddělení MG další ročník *Týdne výtvarné kultury*.

Propagace

Při propagaci kulturních programů a akcí lektorské oddělení pravidelně intenzivně spolupracuje s oddělením marketingu a komunikace. Lektorské oddělení připravilo programové dvouměsíčníky, sezónní program doprovodných akcí v Muzeu Josefa Hoffmanna, podílelo se na obsahu pololetního magazínu MG a na plnění programového obsahu webových stránek galerie. Byly také připraveny brožury s nabídkou edukačních programů ke všem stálým expozicím a doprovodné programy byly i nadále propagovány na internetu prostřednictvím webu i sociálních sítí, především pak FB stránky Moravská galerie dětem a Moravská galerie, Instagramu, kanálu Youtube a webových stránek určených k propagaci kulturních akcí.

I.5 Marketing a komunikace

V roce 2019 oddělení marketingu a komunikace pokračovalo v marketingových kampaních jak k jednotlivým výstavám, tak k doprovodným a edukačním programům a dalším aktivitám Moravské galerie, a to s důrazem na cílové skupiny těchto aktivit a na správné načasování jednotlivých kampaní.

V průběhu roku 2019 došlo k otevření nové stálé expozice v Místodržitelském paláci, s čímž byla spojena hlavní mediální kampaň roku 2019. Dalším významným cílem byla propagace Muzea Josefa Hoffmanna v Brtnici, kdy ke zvýšení jeho návštěvnosti měla přispět změna zázemí pro návštěvníky i atraktivnější doprovodný program. K tomuto účelu vyšel speciální magazín ve dvoujazyčné mutaci, věnovaný osobnosti J. Hoffmanna, a distribuce byla zacílena na turistická informační centra a na blízké okolí Muzea Josefa Hoffmanna.

Na začátku roku došlo k uzavření Uměleckoprůmyslového muzea z důvodu revitalizace, která bude trvat do podzimu 2020, kdy bude stěžejní komunikace vůči veřejnosti ohledně přípravy nové expozice a plánovaných proměn funkcí jednotlivých částí.

Důležitým úkolem pro oddělení marketingu a komunikace byla taktéž celková organizace a propagace Brněnské muzejní noci 2019.

Pokračovalo získávání nových zajímavých partnerů jak v ČR, tak v zahraničí. V případě outdoorové reklamy bylo snahou hledat nové vhodné potenciální plochy k propagaci, posílit aktivní spolupráci s městskou částí Brno-střed a Dopravním podnikem města Brna, s Technickými sítěmi města Brna a se společností Railreklam s celostátním dosahem. Outdoorová reklama byla vhodně načasována a rozfázována po celou dobu trvání výstav a reflektovala také doprovodné a edukační programy a celkovou propagaci všech otevřených budov Moravské galerie.

Institucionální propagace se opírala též o komunikaci prostřednictvím pololetního magazínu, veškeré doprovodné a edukační programy byly prezentovány v pravidelném dvoutýdňovém programu.

Samozřejmostí byla propagace na webových stránkách instituce, které projdou kompletní proměnou vstříc nové vizuální identitě galerie až v novém roce 2020. Důvodem pro odsunutí realizace byl nedostatek financí. Moravská galerie byla stále aktivní i na sociálních sítích, včetně rozesílání newsletteru a inzerce u stabilních mediálních partnerů. Důraz byl kladen také na informování o programu Moravské galerie skrze informační kulturní portály.

V roce 2019 oddělení marketingu a komunikace aktivně rozvíjelo spolupráci s vysokoškolskými vzdělávacími institucemi na propojení studentských aktivit s galerijním prostorem. V rámci obchodní činnosti se marketingové oddělení MG věnovalo zejména rozvoji stávajících partnerství a hledání nových možností finanční i barterové spolupráce. V roce 2019 se z důvodu uzavření UMPRUM přesunul galerijní Designshop do prostor Pražákova paláce, ale i tak nadále nabízí návštěvníkům velký výběr předmětů od českých designérů. Na oddělení marketingu nadále spočívá úkol ohledu seznamovat návštěvníky s touto skutečností a posilovat prodejní stabilitu a návštěvnost nejen za účelem návštěvy výstavy. Zavedení nové podoby e-shopu bylo odloženo na rok 2020 ze stejného důvodu jako webové stránky.

Ke konci roku 2019 byl zaveden nový vstupenkový systém a s ním i spojené možnosti předprodeje vstupenek online. Tento nový systém umožní rychlejší, kvalitnější a efektivnější odbavení návštěvníka. Důležitým bodem zůstala práce na zviditelnění Jurkovičovy vily jako turistického cíle v rámci celostátních (i celosvětových) kampaní CzechTourism (příspěvkové organizace Ministerstva pro místní rozvoj ČR) a dalších turistických kanálů.

V průběhu roku 2019 bylo navázáno na předchozí práci s institucionální vizuální identitou. Důraz byl kladen na jasnou rozpoznatelnost galerie vůči ostatním subjektům. Došlo tak k upevnění mediálního obrazu Moravské galerie jako jedinečného místa, kde lze plnohodnotně a příjemně trávit volný čas a kde chce člověk zažít něco výjimečného.

Obchodní činnost

Pronájmy

V roce 2019 dosáhly tržby z pronájmů prostor MG – včetně dlouhodobých – výše 2 197 tis. Kč. Mezi významné nájemce v tomto roce patřily společnosti jako EON a.s., KPMG Česká republika, Nikon CEE GmbH, Pixtream, Filharmonie Brno, Kancelář architekta města Brna, Divadlo Bolka Polívky, Národní divadlo Brno, Magistrát města Brna, Masarykova univerzita, Mendlova univerzita, základní umělecké školy a další brněnské školy a instituce.

Galerijní prodejny

V roce 2019 bylo Uměleckoprůmyslové muzeu po většinu roku uzavřeno, což se dotklo i omezeného fungování Designshopu. K poslední velké akci, kterou byl Closing Festival, jsme v Designshopu uspořádali prodejní akci, na které jsme nabízeli množství knižních publikací za výhodné ceny a současně i slevy na designové produkty.

Prodejna v Pražákově paláci je specializována především na publikace o výtvarném umění reflektující stálou expozici nového a moderního umění, umístěnou v této budově, přičemž je zde významným podílem zastoupena také literatura pro děti. V roce 2019 byla krom doplňování o merchandising probíhajících výstav provizorně doplněna o produkty z uzavřeného Designshopu.

Galerijní kavárny

Abychom zvýšili návštěvnický komfort, je v budovách Moravské galerie zajištěno občerstvení díky kavárně Morgal v Místodržitelském paláci s možností venkovního posezení v klidu nádvoří. Kavárna PRAHA / Fórum pro architekturu a média ve vedlejších prostorách Pražákova paláce nabízela spojení osvěžení i s bohatým kulturním programem. Na konci roku 2019 však ukončila svoji činnost. V rámci rekonstrukce UMPRUM je v plánu též otevřít novou kavárnu s relaxační zónou i v tomto paláci.

MG jako poskytovatel veřejných standardizovaných služeb

Ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 483/2004 Sb., se muzea zřizovaná Ministerstvem kultury České republiky stala poskytovateli standardizovaných veřejných služeb. Na základě této zákonné normy zajišťuje MG veřejnosti poskytování těchto standardů:

- standard časové dostupnosti

- standard ekonomické dostupnosti
- standard fyzické dostupnosti

Otevírací doba MG je od středy do neděle vždy od 10 do 18 hodin, ve čtvrtek jsou výstavy přístupné až do 19 hodin. Návštěvní doba expozic a výstav, kterými Moravská galerie v Brně zpřístupňuje své sbírky, popřípadě umělecké předměty z výpůjček, stejně jako pořádání programových akcí, čerpajících z vlastních sbírkových předmětů nebo uměleckých předmětů vypůjčených, se veřejně oznamuje vývěskami na výstavních budovách, zprávou na internetových stránkách, tištěnými programy a dalšími propagačními materiály. V případě změny otevírací doby také prostřednictvím anonce v aktualitách na webových stránkách a rovněž na sociálních sítích.

Pro zabezpečení standardu ekonomické dostupnosti má MG propracovaný systém vstupného.

V roce 2019 byly všechny stálé expozice přístupné všem návštěvníkům zdarma. Na krátkodobé výstavy umožňuje MG bezplatnou návštěvu dětem do 6 let, pedagogickému doprovodu školních skupin, po předložení platného průkazu pak také pracovníkům tisku a veřejnoprávních médií, studentům všech středních a vysokých škol s výtvarným a uměnovědným zaměřením, držitelům průkazu ZTP, ZTP-P včetně jejich doprovodu a členům odborných a zájmových sdružení (ICOM, AMG nebo Rada galerií, PMG, Unie výtvarných umělců ČR, IAA/AIAP), dále členům Zväzu múzeí na Slovensku, pracovníkům Národního památkového ústavu a členům ICOMOS, INSEA i dalších partnerských institucí a organizací.

Vybraným skupinám návštěvníků pak nabízí možnost slev – zvýhodněné rodinné vstupné a snížené vstupné platící pro občany ČR starší 60 let, žáky základních škol, učně, studenty středních a vysokých škol a ostatních školských zařízení po předložení studijního průkazu, držitelům průkazu Karta mládeže v ČR, ISIC, ITIC, IYTC, KPVU, EYCA a některých smluvních partnerských institucí (zaměstnanci NdB) a spolků (Klub českých turistů), držitelům karty magazínů Art Antiques a Dějiny a současnost. Dále je v nabídce rovněž skupinové vstupné, které odpovídá poloviční ceně. Stejná cena je potom také pro držitele karty IKEA Family.

Velkou pozornost věnuje MG občanům se zdravotním handicapem. Kromě toho, že pravidelně zařazuje do své programové nabídky pořady věnované speciálně jim a problémům spojeným s jejich začleněním do společnosti lidí, kteří tyto problémy neznají, usiluje v maximální míře o dosažení plné fyzické přístupnosti svých budov i pro návštěvníky s omezenou schopností pohybu a orientace. Budovy Pražákova paláce, Uměleckoprůmyslového muzea i depozitární budova v Řečkovicih pro ně mají vyčleněn bezbariérový služební vchod, umožňující použití výtahu do ostatních poschodí budov. V budově Místodržitelského paláce bylo v roce 2019 nutné řešit pohyb návštěvníků s handicapem individuálně po domluvě s ostrahou objektu. Tento problém by měl být vyřešen v rámci plánovaných stavebních úprav objektu. MG nabízí návštěvníkům s handicapem možnost poskytnutí osobního doprovodu, který by jim pohyb a orientaci po budově usnadnil. Tato služba je poskytována na základě předchozí domluvy. Všechny budovy MG jsou

vybaveny přebalovacími pulty a kočárky pro usnadnění návštěvy rodičů s dětmi a vozíky pro osoby s omezenou pohyblivostí.

Vyřízené žádosti o informace podle zákona 106/1999 Sb.

Moravská galerie v Brně neobdržela v roce 2019 žádnou žádost o informaci dle zák. 106/1999 Sb.

I.6 Knihovna Moravské galerie v Brně

Knihovna i nadále vykonávala a poskytovala v roce 2019 standardní knihovnické práce a služby, mezi které patří zejména akvizice, katalogizace a výpůjční služby. Jedním z hlavních cílů činnosti bylo zachování vzestupné tendence zájmu čtenářů o knihovnu Moravské galerie. Ve sledovaném roce se počet zaregistrovaných čtenářů zvýšil téměř na dvojnásobek, zejména z řad mladší generace.

V rámci propagace knihovny proběhly i v roce 2019 informativní přednášky o knihovním fondu určené zejména studentům středních a vysokých škol. Knihovna byla rovněž aktivní na sociální síti Facebook, kde pravidelně informuje o knižních novinkách a dění v artotéce.

V listopadu byla ve studovně knihovny zahájena výstava *Nejkrásnější české knihy 2018* a během roku se realizovaly menší doprovodné výstavy k výstavním projektům Moravské galerie.

V roce 2019 byla provozována artotéka, půjčovna uměleckých děl. Díla z artotéky jsou propojena s katalogem knihovny, díky kterému čtenáři nebo zájemci o výtvarná díla získávají komplexní informace o autorovi díla. Do artotéky přibýly nové akvizice výtvarných děl, která pracovníci knihovny zkatalogizovali do knihovního elektronického katalogu. Rovněž zajišťovali provoz webu artotéky. Hlavním partnerem projektu bylo i v roce 2019 Erste Private Banking provozovaná Českou spořitelnou.

V dubnu se knihovna podílela na přípravě sympozia o artotékách *Žít s obrazy*, které pořádala MG a CENS v rámci projektu *Artotéky* realizovaného z programu FMP Rakousko – ČR. Na sympoziu byla přednesena prezentace o knihovně a artotéce MG.

Akvizice literatury byly realizovány především prostřednictvím mezinárodní a vnitrostátní knižní výměny, nákupů a dále za zápůjčky a repropráva. Stejně jako v předchozích letech knihovna požádala o dotaci z grantového projektu MK ČR Česká knihovna. Nové přírůstky byly zakoupeny v rámci grantového galerijního projektu DKRVO *Postmoderna* a projektu *Artotéky* z Fondu malých projektů INTERREG.

Ve sledovaném roce proběhla retrokatalogizace knihovního fondu, která se uskutečňuje díky dotacím z programu VISK 5 Retrokon MK ČR a která bude v nejbližších letech dokončena. Dále se bude pokračovat v digitalizaci obálek a obsahů monografií a katalogů výstav a jejich vkládání do webového knihovního katalogu. Díky tomu bude katalog odpovídat současným standardům a poskytovat uživatelům přesnější informace o hledaných publikacích. V rámci digitalizace obálek se knihovna bude opět zapojovat do projektu Obalkyknih.cz.

Knihovna se podílela na pokračování dlouholetého projektu Virtuální umělecká knihovna ve spolupráci s oborovými knihovnami Národní galerie, Uměleckoprůmyslového musea, Akademie výtvarného umění, Národního technického muzea, Divadelního ústavu, Muzea umění v Olomouci, Galerie výtvarného umění v Ostravě, Západočeského muzea v Plzni

a Národního filmového archivu. Výstupem tohoto projektu je webový katalog – oborová brána ART.

Knihovna navázala spolupráci s Městskou knihovnou v Brtnici a nabídla jí do fondu katalogy a monografie vydané Moravskou galerií. Rovněž se podílela i na přípravě nové výstavní sezóny v Muzeu Josefa Hoffmanna.

V roce 2019 byly ukončeny revizní práce fondu, a to v lokaci B, a byla provedena superrevize. Jako každý rok knihovna zajistila konání odborných praxí studentů z oboru knihovnictví.

Rozsah knižního fondu

Počet knihovních jednotek	146 041
Přírůstky za rok 2019	1 693
z toho získáno nákupem	253
z toho získáno darem	998
z toho získáno výměnou	442

Služby čtenářům

Počet zaregistrovaných čtenářů	405
Počet čtenářských návštěv	2 339
Počet prezenčních i absenčních zápůjček	7 554
z toho v rámci meziknihovní výpůjční služby	69
Odborné bibliografické a faktografické porady	1 020
Zhotovení xero kopií pro potřeby čtenářů	852

Zpracování knižního fondu

Jmenná a předmětná katalogizace + retrokatalogizace	2 507
Analytický popis článků v domácích a zahraničních periodikách	256

Knižní výměna

Do knihovny MG došlo ze zahraničí	156
z institucí v ČR	286
Publikace odeslané z MG do zahraničí	214
do institucí v ČR	270

I.7 Archiv Moravské galerie v Brně

Veřejný archiv s badatelnou sídlí v depozitární budově MG v Brně-Řečkovících, v ulici Terezy Novákové 64a. Archivní pracoviště současně vykonává i správu ústřední spisovny a odborný dohled nad výkonem spisové služby v MG.

Fond MG je průběžně zpracováván formou manipulačního seznamu druhého typu. Přírůstky byly zařazeny do fondu Alexandr Skalický (NAD 38) a Miloš Spurný (NAD 34). Archiválie (včetně dvou vyhotovených faksimilií) byly poskytnuty k výstavním účelům

Východoslovenské galerii (výstava *František Foltýn 1891–1976*). V roce 2019 probíhaly kroky k zavedení nového softwaru pro zpracování archiválií ELZA. Archiv byl zapojen do

přípravy projektu NAKI 2020–2023: *Moravská obrazárna*. Archivářka se dále věnovala tvorbě výkazů MG, především povinným zprávám o činnosti instituce za rok 2018. Ve spolupráci s jednotlivými vedoucími pracovníky průběžně docházelo k zefektivnění způsobu archivace dokumentů, aktualizaci a dodržování spisového a skartačního řádu.

Archivní fondy a sbírky

Archivní fondy a sbírky	39	277,7 bm
z toho archivní soubory v přímé správě	35	274,29 bm
z toho archivní soubory v evidenčním dohledu	4	3,41 bm
Výběr archiválií ve skartačním řízení	0	0 bm
Výběr archiválií mimo skartační řízení	2	0,44 bm
Inventarizace archivních fondů	0	0 bm
Počet restaurovaných a konzervovaných evidenčních jednotek	2	0,03 bm

Badatelská agenda

Badatelské návštěvy	41
Badatelské dotazy (telefonické, e-mailové)	92
Písemné řešerše	0
Počet evidenčních jednotek vydaných badatelům k nahlédnutí	77
Počet zhotovených kopií a skenů	749
Počet zapůjčených evidenčních jednotek	15

I.8 Národní metodické centrum (CENS)

Centrum nových strategií muzejní prezentace (CENS) se tradičně podílelo na redakční přípravě *Bulletinu Moravské galerie v Brně*. V roce 2019 šlo o přípravu čísla 79, které se věnuje lektorskému oddělení, galerijním animacím, vizuální gramotnosti a knihám o výtvarném umění určeným dětským divákům, artotékám či digitalizaci sbírek, a čísla 80, které se věnuje stému výročí Bauhausu. Dále pokračovala práce na projektu Artotéka, v rámci něhož je možné půjčovat umělecká díla současných umělců zájemcům z řad veřejnosti. Na jaře 2019 se uskutečnilo mezinárodní sympozium *Žít s obrazy, artotéka jako možný způsob prezentace současného umění a edukace* a na podzim pracovníci CENS a Moravské galerie připravili doprovodné tiskoviny pro návštěvníky artotéky (pracovní listy pro děti *Města z uměleckého těsta* a informační letáček *Jak zacházet s uměleckými díly vypůjčenými z artotéky*) a natočili informační videa s vybranými umělci zastoupenými ve sbírce artotéky; cílem těchto videí je přiblížit zájemcům osobnost a tvorbu vybraných umělců. I s ohledem na podané grantové projekty se v roce 2019 CENS ve spolupráci s kurátory MG intenzivně zabývalo přípravou proměny stálé expozice UMPRUM a stálé expozice v Místodržitelském paláci. S touto změnou souvisí i zlepšení galerijní infrastruktury v obou budovách.

CENS bylo spoluorganizátorem mezinárodního sympozia *Co dělá současné umění v muzeu? Dialog: Architektura–prehistorie–současné umění*, které se v lednu 2019 odehrálo v Moravském zemském muzeu.

I nadále MG pokračovala ve spolupráci s Galeríí Jamborův dům v Tišnově a Městským muzeem v Jaroměři. Dopravní podnik města Brna se zabývá ideou vytvoření muzea hromadné dopravy; v rámci CENS byl proto vytvořen koncept fungování muzea, který sloužil jako podklad pro jeho architektonické zpracování.

I.9 Zahraniční spolupráce

Důležitou součástí zahraničních aktivit Moravské galerie v roce 2019 bylo rozvíjení spolupráce s MAK Wien – Rakouským muzeem užitého umění. Náplní této spolupráce byl především výstavní program v Rodném domě Josefa Hoffmanna v Brtnici, sestávající jako každoročně z přípravy tematické sezónní výstavy, jejímž cílem je připomenutí Josefa Hoffmanna, jeho vlivu a zařazení do kontextu současné vizuální kultury. Na sklonku roku 2019 byl ukončen tříletý projekt *ATCZ143 Bilaterální síť designu* realizovaný z Programu přeshraniční spolupráce INTERREG AT–CZ, na kterém se vedle Moravské galerie a vídeňského MAK podílelo také město Brtnice. V rámci společného projektu byly v posledním roce realizovány nejen sezónní výstavy v Jurkovičově vile a Rodném domě Josefa Hoffmanna, které doplňují série workshopů a dalších doprovodných akcí zaměřených na řemeslnou tradici, ale také instalace mobilního baru a zázemí včetně potřebného mobiliáře pro konání společenských akcí ve dvoře Rodného domu Josefa Hoffmanna. Dalšími výstupy projektu bylo otevření nové stálé expozice *Brno předměstí Vídně* v Místodržitelském paláci a zpřístupnění depozitáře v Rodném domě J. Hoffmanna v Brtnici díky pořízení odpovídajícího vybavení pro uskladnění sbírkových předmětů.

Během rozvíjení projektu *Artotéka* pracovníci MG a CENS v roce 2019 zintenzivnili spolupráci s obdobnými institucemi v zahraničí v rámci přeshraničního projektu realizovaného z programu Fond malých projektů. Především se jednalo o partnerství s Artothek Niederösterreich v Kremži, MUSA Arthotek ve Vídni a Die Kunstsammlung des Landes Oberösterreich v Linci. Tradičně se pracovníci MG účastnili výročního zasedání spolku německých artoték (Artothekenverband Deutschland). Na jaře 2019 došlo k uzavření dlouhodobé výpůjčky 22 děl z Artotéky v Kolíně nad Rýnem, což představuje výrazné obohacení sbírkového fondu artotéky.

Zástupci MG se i v roce 2019 účastnili a podíleli se na zahraničních konferencích ICOM, stejně jako na setkáních zástupců uměleckoprůmyslových muzeí AAD Museum Meeting.

II. PÉČE O SBÍRKY: akviziční činnost, inventarizace, digitalizace, restaurování

Management sbírek

V průběhu roku 2019 pracovalo oddělení managementu sbírek zejména na přípravě nové expozice v Uměleckoprůmyslovém muzeu a na realizaci expozice Místodržitelském paláci, která znamenala především zvýšené logistické úsilí a zapojení všech pracovníků oddělení managementu sbírek.

Kromě toho oddělení zajišťovalo základní činnosti v souvislosti se správou sbírek, průběžně řešilo také standardní úkoly, jako jsou badatelské návštěvy a dotazy, vyřizování zápůjček, příprava předmětů pro vystavení, transporty sbírkových předmětů i akvizic, administrativa sbírek a mnohé další.

Rozsah sbírkového fondu

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů celkem k 31. 12.	180 336
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci (katalogizovaných) v elektronické podobě celkem k 31. 12.	180 336
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů prezentovaných formou on-line katalogu na internetové stránce muzea	180 336
Počet evidenčních čísel přírůstků zapsaných	760
z toho nákupem získáno	101
Hodnota zakoupených uměleckých předmětů	2 094 000
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených ze sbírky	0
Počet inventarizovaných (revidovaných) sbírkových předmětů	16 164

Badatelské využití a výpůjčky sbírek

Počet badatelských úkonů	80 826
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených jinému zařízení	652
z toho v rámci ČR	526
do zahraničí	126
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vypůjčených od jiného zařízení	480
z toho v rámci ČR	480
ze zahraničí	0

Agenda povolování vývozů předmětů kulturní hodnoty do zahraničí

Agendu povolování vývozů předmětů kulturní hodnoty do zahraničí podle zákona 71/1994 Sb. ve znění pozdějších předpisů zajišťovali v roce 2019 pověření odborní pracovníci PhDr. Kateřina Svobodová a Mgr. Ondřej Chrobák. MG přijala celkem 50 žádostí o osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty, z toho bylo 25 žádostí o trvalý vývoz užitého umění, 25 žádostí o trvalý vývoz volného umění. Ve všech případech bylo osvědčení k vývozu uděleno. Celkem tedy v roce 2019 vydala MG 50 osvědčení k vývozu.

II.1 Akviziční činnost

Přírůstky do sbírky MG získané v roce 2019 jsou zcela v souladu s platnou Konceptí sbírkotvorné činnosti Moravské galerie v Brně. V oblasti volného i užitého umění byla do sbírky přijata především díla související s realizovanými i plánovanými výstavními a vědeckovýzkumnými projekty instituce.

V roce 2019 MG zúročila koncepčně budované kontakty s autory, sběrateli a v případě sbírek designu také s výrobcí, které v určitých segmentech (umění po roce 1945 a design) zásadním způsobem nejen rozšířily dosavadní sbírkové fondy, ale dokonce proměnily jejich stávající profil.

Za první pololetí 2019 bylo zpracováno 95 % akvizice pozůstalosti Jana Rajlicha st. a v následujícím období se zpracovávala akvizice pozůstalosti Jiřího Rathouského. Dále bylo zpracováno asi 80 % akvizice pozůstalosti Inez Tuschnerové v rámci textilu, dále bude probíhat zpracování části této akvizice spadající svou povahou do volného umění. Vedle těchto větších akvizic probíhalo také zpracování drobných nákupů, darů či pozůstalostí napříč všemi podsbírkami MG.

Přírůstky do sbírkového fondu

Koupě:

Autor	Dílo
Kalivoda František	časopis Telehor – Mezinárodní časopis pro vizuální kulturu, číslo 1–2, 1936, speciální vydání věnované dílu László Moholy-Nagye
Brabec Jiří	dvě vázy z kolekce Barolac, Sklářny Rosice u Brna, lisované sklo, návrh 1987 Jiří Brabec
Boudník Vladimír	Manifest explosionalismu, 1949, 8 strojopisných listů, na osmém listu fixována suchá jehla Vladimíra Boudníka, průvodní rukopisný dopis a ofrankovaná obálka

Černý Jan	obuv Prestige x Jan
Kubašta Vojtěch	8 knih: Das Bauernhaus. Praha: Artia 1960; Snow White. Praha: Artia 1960; El baul volador. Praha: Artia 1960; Il pescatore e sua moglie. Praha: Artia 1968; Aladin a čarodějná lampa. Bratislava: Mladé letá 1960; Cinderella. Praha: Artia 1961; Dornröschen. Praha: Artia 1970; A három kismalac a három medve. Praha: Artia 1960.
Pelham David, Sabuda Robert	6 knih: Pelham, David. Raven. New York: Abrams 2016; Sabuda, Robert. Peter Pan. New York: Simon and Schuster 2008; Sabuda, Robert. The Wonderful Wizard of Oz. London: Simon and Schuster 2001; Sabuda, Robert. Beauty and the Beast. London: Simon and Schuster 2010; Sabuda, Robert. The Little Mermaid. New York: Simon and Schuster 2013; Sabuda, Robert. Alice's Adventures in Wonderland. London: Simon and Schuster 2003.
Potuczek August	Žena přikládající do kamen, obraz, olej, dřevo, poč. 20. st., 21 × 12 cm
Drápalová Monika, spolupráce: Matoušek František	model „Paul Signac on the Walk“ z kolekce Artisan, 2018
Kladošová Tereza Rosalie	model z kolekce Merino Recycled, 2018
Ruggierová Kulíšková Světlana, Juříčková Karolína	mikina inspirovaná dílem Inez Tuschnerové, art protis (biobavlna), 2 ks
Kost Adam	kabát inspirovaný Cy Twomblym, SS 2018 a svetr + top z kol. SS 2019
	2 koberce, pravděpodobně textilní dílny AKA Skryje B. Fuchse, kol. 1942; dámský společenský komplet, pravděpodobně Modelový dům Hany Podolské, 30. léta 20. st.
Aulehla Gustav	soubor 5 fotografií
Čapková Michaela	modely pro výstavu Modfolk. Modernita v lidovém, 2015
Procházková Barbora	modely pro výstavu Modfolk. Modernita v lidovém, 2015

Rochová Liběna, spolupráce: Musa (Musil Lukáš)	model z kolekce Oděvní partitury, 2015; Model z kolekce Doteky, 2018
Rajlich Jan st.	archiv Jana Rajlichy st.: artefakty z oblasti drobné grafiky (značky, prospekty, katalogy, obálky, atd.) a z oblasti volné tvorby (serigrafie, koláže, kresby)
	stůl z vily Františka Slavíka z Hrochova Týnce, dřevo
Matal Bohumír	deník z pracovního tábora, obálka deníku z pracovního tábora, dopis (poděkování za balíček), dopis (pojednání o vodě a oleji), dopis (popis odvodu do pracovního tábora), přepis dopisu (popis odvodu do pracovního tábora), přepis dopisu (vlastní pocity z pobytu v pracovním táboře), 1942–1944
Matal Bohumír	Lohbrück, 20. 12. 1942, kresba tužkou, papír, 292 × 175 mm
Ruggierová Kulišková Světlana	Moje paměti, art protis, 2011, odložené oblečení, zbytky plstí, 135 × 230 cm
	rozkládací zahradní lehátko, 60. léta 20. st.
Horčíková Eliška (Cutulum)	boty Julia giraffe, useň s vlasem a žirafím potiskem, 2019; pantofle Groofy copper iris, iridiscentní useň, teletina, 2019
	konvolut divadelních programů, 60.–80. léta 20. st.
Loos Adolf	Originální židle "Fan back chair" z apartmánu Georga Roye z Vídně, realizace Adolf Loos, 1904
Šichan Josef Ladislav	Portrét starší ženy, 1876, olej, plátno, rámováno, 48 × 38,5 cm
	Svatá Kateřina z Tišnova, jižní Morava (Brno) kolem roku 1500, socha, lipové dřevo, výška 129,7 cm (123,3 cm bez korunky), šířka 33,7 cm, hloubka 25,5 cm, neznačeno
Skoupilová Petra	13 fotografií modelů L. Rochové, D. Flejšarové, R. Kubkové, M. Švarce, T. Kovařikové, J. Procházkové, formát A2
Šimánek Dušan	6 fotografií modelů Liběny Rochové, 1997 (formát B1); 5 fotografií modelů Jakuba Polanky, 1998 (formát A2)
Pánek Pavel	Cibulák, kostra nápojové soupravy oceněné jako Nejlepší výrobek roku 1977, Sklárný Rudolfova huť, vyrobeno pro koncern Sklo Union, ručně lisované čiré sklo

	nápojová souprava Tango sklo, žluté vrstvené foukané sklo, kolem roku 1920, firma Salomon Reich; čajová souprava Ultradur, čiré foukané sklo, varianty: červené a matované proužky, modré a matované proužky, červená linka u okraje, 1. pol. 30. let 20. st., firma Salomon Reich
Kvíčala Petr	Zig Zag 3,2; 2014; polychromovaná plastika; 3,2 × 4 × 4 m

Dary

Autor	Dílo
	dámský kabátek, OP Prostějov, 1976–1978; dámský kabát, Kara Trutnov, 1985; dámská zimní čepice, Tonak Nový Jičín, 80. léta 20. st.; pánské sako, Odevné závody Trenčín, 80. léta 20. st.
	sukně + šála, ÚLUV Brno, 80. léta 20. st.; sukně, ÚLUV Brno (?), 80. léta 20. st.
Formánková Jarmila, Urbach Ditmar	váza a vázička (2 ks), Keramika Kravsko, glazovaná bělnina; vázy Brusel (4 ks), glazovaná bělnina se stříkaným typickým dekorem; misky a pokladnička (4 ks), Keramika Kravsko, žlutá hluboká miska, zelenožlutá mísa Model č. 5918, rok výroby 1965, ikebana Model č. 5505, pokladnička značky Keramos; váza, glazovaná keramika, malovaný geometrický dekor, pravděpodobně Keramika Kravsko, 60. léta 20. st.; váza, vázička, popelník – souprava Pyžamo, glazovaná bělnina, barevný malovaný dekor, návrh J. Formánková 1958
Vašíček Josef	pozůstalost výtvarníka Josefa Vašíčka – „mistr reklamní tvorby – návrhář“ podniku Domáci potřeby Brno
	soubor nábytku obývacího pokoje + ostatní nábytek (policová šatní skříňka, šatní skříň, předsíňová úložná skříň), UP závody Bučovice, 1963
Tuschnerová Inez	Po zarostlém chodníčku III, 1980, art protis, 193 × 119cm; Indická kobra, 1977, vázaná příze (realizace V. Kořínek); z cyklu Deset přikázání, 1989, kombinovaná technika, papír; Vegetativní motiv, 1975, art protis, 230 × 120 cm; Zápisník zmizelého, 1979, art protis, 141 × 150 cm; Válka, 1980, artaig, 136 × 214 cm; 2 kompozice, 1994, akryl, papír; Kompozice, 1980, tempera, latex, papír; kresba, 1976, tempera, latex, papír; figurální kresba, nedat., tempera, příze, papír

Zibilková Linda, Kost Adam, Kanyzová Tereza, Rochová Liběna, Musil Lukáš (Musa), Nepovímová Natálie	Linda Zabílková, boty Change it!, vítěz kategorie dámská obuv Baťa Young Designers Challenge 2017, kůže, magnet, výrobce Dolní Němčí; Adam Kost, boty Straight Black, vítěz kategorie pánská obuv Baťa Young Designers Challenge 2017, kůže, Baťa s.r.o., výrobce Dolní Němčí; Tereza Kanyzová, boty Amulet, vítězka Baťa Young Designers Challenge 2018, broušená kůže, krystaly Preciosa, výrobce Kallisté; Liběna Rochová, Lukáš Musil (Musa), tenisky Nadotek, Baťa, Dolní Němčí; Natálie Nepovímová, boty Nu:on, vítězka Baťa Young Designers' s Challenge 2019, kůže, lykra, barevné tkaničky, výrobce Dolní Němčí
Plesl Rony & Velčovský Maxim	umělecký artefakt
	konvolut předmětů grafického designu, 1963–2009
Kubíček Jánuš	konvolut děl: obraz – 1 položka, práce na papíře – 177 položek, deníky – 36 položek
Aulehla Gustav	soubor fotografií
	autorský klobouk pro módní přehlídku, neznámý výrobce, Československo, 1974, plst, aplikace prýmku, zn.: modely
Fassati Tomáš	konvolut děl (fotografie, autorské knihy)
Rajlich Jan st.	olejomalby: Vlastní podobizna, olej na plátně, 1942; Rybník Novina v Dírné, akvarel, papír, 1954?; Pivovar v Dírné od Zámeckého rybníka, olej, papír, 1952?; Hřbitov v Dírné (I), olej, karton, 1957; Výstavba (Úvoz v Brně), olej, lepenka, 1960?
Rochová Liběna	2 modely z kolekce Oděvní partitury, 2015
Dračková Renata	kolekce Tupesy (8 modelů inspirovaných slováckou keramikou), 2014, sendvičová tužená bavlna, hedvábí, polyester
Shani Tai	Tragodiá / Dark Continent, video, 3D animace, 2019
	soubor fotografií různých autorů
Spurný Miloš	3 černobílé velkoformátové fotografie, 60.–70. léta 20. st.
Křemenová Lenka, Maštálka David	stůl, lustr a židle Dušana Jurkoviče
	soubor 17 fotografií různých autorů

Urbánek Gabriel	barevné fotografie: Moser, Karlovy Vary; Miluše Roubíčková; René Roubíček; Peter Olah, Tour de France 2015; František Vízner; Eliška Rožátová, MG Brno; Ladislav Sutnar, DP, UPM Praha; Libenský–Brychtová; Jiří Šuhájek; Václav Cigler; duralová deska, 300 × 400 mm
Lamr Aleš	Město hrou / Urbanita 86, 1986, koláže (montáže barevných objektů do černobílých fotografií), 42,5 × 60 cm; 6 ks
Stanik Jozef	nápojová souprava Zlatá Zuzana, návrh 1954, po roce 1956 vyrobily Stredoslovenské sklárne – závod Zlatno, křišťálové a barevné sklo, foukané, hutně tvarované, zlacené

Bezúplatný převod

Autor	Dílo
	cihlička investiční, žluté zlato, hmotnost 116,7 g
	hodinky zn. Brequet; hodinky ze žlutého kovu značky Cartier s koženým řemínkem hnědé barvy
	pánské hodinky zn. Breitling Bentley; hodinky Omega Seamaster Professional, CO-Axial 9301; hodinky Rolex Cyster Perpetual; hodinky Breitling, v.č. B 13358; náramkové hodinky zn. Tag Heur s kovovým řemínkem; náramkové hodinky zn. Storm, hranaté s kovovým řemínkem; náramkové hodinky zn. Breitling A2334021/Q548/445A – sn 2304424 s kovovým řemínkem v kazetě
	dřevěný box se sérií 19 skleněných a 4 celuloidových pásových diapozitivů s pohádkovou tematikou do dětské laterny magiky (20. nebo 30. léta 20. stol.)
Říha Vojtěch	sign. U-R-F, Zdravé – zuby – základ zdraví, reklamní brožura továrny na zubní přípravky Thymolin, 14,7 × 10,5 cm, 1947; sign. U-R-F, Mateřské mléko..., Spojené farmaceutické závody, n. p. Praha, 14,7 × 10,4 cm, 23,3 × 14 cm, 1947; neznámý autor, Strouhanka, Pramen, obalový design a firemní logo, 49,5 × 35,6 cm, knihtisk (lino); neznámý autor (Vašíček?), Domácí potřeby, obalový design a firemní logo, knihtisk (lino); Vojtěch Říha, Superior Type, kolekce písem, zima 2019, 42 × 29,7 cm, ofset
Bolf Josef	Bača a drak, malba na skle

II.2 Digitalizace sbírek

V roce 2019 i nadále probíhala kontrola kvality a doplnění obrazové dokumentace včetně textových údajů. Nevyhovující fotografie z počátků digitalizace byly nahrazeny kvalitnějšími výstupy. Digitalizace byla zkvalitněna díky novému velkoplošnému skeneru, který byl financován v rámci dotačního projektu IROP *UMPRUM*. Díky tomu bylo umožněno

kvalitnější zpracování sbírek kresby a grafiky a grafického designu. Dále byla pořízena nová fotografická technika, která zaručuje kvalitní snímky prostorových objektů a děl. Pracovníci oddělení managementu sbírek ve spolupráci s fotografy systematicky dokumentovali sbírkový fond a nahrazovali starší a nekvalitní data novými ve vysoké kvalitě. Současně pokračovalo zapisování nových evidenčních karet, souběžně se zpracováváním nových akvizic a pomocného fondu sbírky fotografie a grafického designu.

II.3 Inventarizace

V roce 2019 pokračoval desetiletý cyklus řádné inventarizace celé sbírky MG dle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů a v souladu s prováděcí vyhláškou Ministerstva kultury ČR č. 275/2000 Sb. V souvislosti s rekonstrukcí UMPRUM bylo zrevidováno 100 % uměleckých předmětů ze sbírek keramiky a skla. Do konce roku 2019 byla také provedena kompletní revize sbírky obrazů a soch. Postupná inventarizace nadále systematicky probíhala ve všech podsbírkách. Mimo cyklus řádné inventarizace celé sbírky Moravské galerie se oddělení managementu sbírek dlouhodobě věnovalo úpravám nepřesností v centrálním systému Demus se snahou o zpřesnění zápisů a aktualizaci lokací jednotlivých děl.

II.4 Restaurování

Restaurátorské oddělení se především podílelo na přípravě sbírkových předmětů pro novou stálou expozici v Místodržitelském paláci *Brno předměstí Vídně* – většina děl vyžadovala restaurátorský zákrok, konzervaci nebo restaurování. Dalším významným úkolem byla deinstalace stálé expozice Regionálního muzea na zámku v Mikulově, kde probíhala prohlídka a vyhodnocení stavu děl, byla provedena fixáž uvolněné barevné vrstvy na obrazech a upevnění polychromie rámců, polychromie na nábytku a hodinách. Restaurátorské oddělení se též podílelo na přípravě výstav MG, kde probíhala kontrola děl podle protokolů o stavu při deinstalaci výstavy *Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře*, odborná pomoc při deinstalaci výstavy *Inez Tuschnerové*, asistence při instalaci i deinstalaci výstavy *Boudník* (kontrola stavu podle protokolů o stavu), odborné ošetření děl při deinstalaci výstavy *Jiří Kuhnert – Sketch the Dream*, příprava děl na výstavu *MUNI 100* v Místodržitelském paláci. Restaurátorské oddělení zajistilo také odborný dohled nad deinstalací čtyř historických kamen v Uměleckoprůmyslovém muzeu v souvislosti s projektem *IROP Revitalizace UMPRUM – Dovybudování návštěvnického zázemí a vytvoření nové stálé expozice designu*.

Restaurátoři se zúčastnili inventarizace sbírek keramiky, skla, obrazů a soch. V roce 2019 se uskutečnilo externí restaurování Americké kuchyně a textilu v rámci projektu *IROP Revitalizace UMPRUM*, restaurování souboru děl Jana Rajlichy st. z dotace ISO a restaurování kovů pro stálou expozici v Místodržitelském paláci z projektu *INTERREG*.

Významnou událostí roku 2019 byla účast na závěrečném kolokviu průzkumu dvojice obrazů P. P. Rubense *Hlava Medúzy* ve Vídni. V létě proběhl stratigrafický průzkum nástěnných vrstev v Místodržitelském paláci.

Významným počinem roku 2019 byla asistence při vrácení děl Alfonse Muchy – 9 velkoplošných obrazů z cyklu *Slovanská epopej* a kolekce plakátů z výstavy *Dva světy* na brněnském výstavišti, kontrola stavu podle protokolů o stavu po ukončení výstavy. Důležitým úkolem pro interní restaurátory MG byly prohlídky a vyhodnocení stavu děl, konzervace a restaurování exponátů pro zápůjčky. Nadále probíhala profylaktická péče o sbírkové fondy a průběžná kontrola stavu jednotlivých předmětů a podmínek jejich uložení.

Restaurování – interní	65
– externí	33
Konzervace – interní	443
– externí	0
Adjustace	216
Restaurátorský průzkum	69
Kontrola stavu sbírkových předmětů	1 878
Sanace předmětů	432
Konzultace	41
Badatelské návštěvy	0
Protokoly o stavu	142

III. VĚDA A VÝZKUM

Rok 2019 znamenal konec implementačního období nové Metodiky 17+ a zapracování částečných změn, které z ní vyplývají. V předchozím roce byla instituce hodnocena dle předložené střednědobé vědecko-výzkumné koncepce Moravské galerie, na jejímž definování pracoval okruh odborných pracovníků a jejíž body se odrážely již v předchozích žádostech IP DKRVO.

Koncepčně a organizačně významným krokem bylo též vydání nové Střednědobé koncepce rozvoje Moravské galerie v Brně pro období 2019–2023. Dokument zohledňuje další koncepční materiály MG, v této souvislosti pak především Dlouhodobou koncepci rozvoje výzkumné organizace (Moravská galerie v Brně) na léta 2019–2023. Pro další roky ukotvuje roli instituce jakožto výzkumné organizace, jejímž hlavním účelem je nezávisle provádět základní výzkum, průmyslový výzkum a experimentální vývoj a veřejně šířit výsledky těchto činností publikováním a transferem znalostí.

V roce 2019 vyšel sbírkový katalog *Italské malířství před rokem 1800* řešitele Zdeňka Kazlepky, byla uvedena výstava představující osobnost a dílo umělce Vladimíra Boudníka, v souvislosti s níž se podařilo získat do sbírek *Manifest explosionalismu*, byla získána další část významné archivní pozůstalosti po designérovi Janu Rajlichovi st. pro vědecko-výzkumný projekt reflektující význam této stěžejní osobnosti pro vývoj grafického designu v oblasti střední Evropy v roce 2020, pozůstalost Jiřího Rathouského, která bude zásadním badatelským zdrojem pro projekt uměleckohistoricky zhodnocující tohoto autora vizuálních identit plánovaný na rok 2022, původní vydání časopisu *Telehor* zaměřeného na umělce Moholy-Nagye pro výzkum v rámci projektu zhodnocujícího internacionální přesahy

brněnské umělecké avantgardy v roce 2022; v neposlední řadě v rámci nové expozice starého umění *Brno předměstí Vídně* též například originál židle „Fan back chair“ z apartmánu Georga Roye z Vídně od Adolfa Loose z roku 1904. Tato komplexnost fungování patří ke klíčovým momentům řízení a plánování uvnitř MG.

S ohledem na personální změny bylo o rok odloženo (2020) vydání sbírkového katalogu děl slovenských autorů ve sbírkách volného umění MG (1918–2019) řešitelů M. Diviny a Z. Sedláčka. Katalog bude zaměřený na systematizaci a zpřesnění údajů děl volného umění slovenských autorů zastoupených ve sbírce MG. Po úspěšném završení cíle *Komunismus* vydefinovalo od roku 2018 vedení MG nový společný dlouhodobější cíl *Postmoderna*, na němž by se měl opět podílet nejširší řešitelský kolektiv z řad odborných pracovníků MG. Cíl se zaměřuje na průzkum postmoderních projevů, které výrazně proměnily vizualitu i teorii osmdesátých a devadesátých let 20. století. Plánovanými výstupy jsou výstava a kritický katalog výstavy v roce 2022. Mezi další připravované vědecko-výzkumné vstupy MG patří výstava českého designéra J. Pelcla s vydáním kritického katalogu. Uvedení výstavy bylo odloženo do doby ukončení rekonstrukce Uměleckoprůmyslového muzea.

V roce 2019 vyšla standardně dvě čísla *Bulletinu Moravské galerie v Brně*. Číslo 79 je věnované otázkám galerijní edukace, její aktuální pozici, možnostem při práci s veřejností a podílu na organizovaném vzdělávání. Druhý bulletin s pořadovým číslem 80 je spojen s výročím 100 let od založení Bauhausu, významné moderní školy umění, designu a architektury.

V roce 2017 uspěla M. Sylvestrová jakožto spolunavrhovatelka s žádostí v rámci GA ČR na projekt *Československá reklama v poválečném období*, který se zabývá československou reklamou v období komunistické diktatury, přičemž její fungování a obsahy nahlíží v kontextu dobové spotřební kultury, tedy s ohledem na její tehdejší poslání. V roce 2019 probíhal druhý rok prací na tomto výzkumném projektu. Ředitelka M. Sylvestrová se též zapojila do společného projektu s M. Svobodovou, mapujícího dílo Františka Kalivody. V prvním pololetí roku 2019 podala MG ve spolupráci s Moravským zemským muzeem žádost o podporu projektu *Moravská zemská obrazárna – tradice, reprezentace, identifikace* v rámci výzvy programu NAKI. Projekt, jehož hlavními výstupy bude výstava s katalogem a monografie v roce 2022, byl ke konci roku 2019 podpořen.

Moravská galerie se v roce 2019 též zapojila v rámci externí spolupráce do projektu *Podpora turistického ruchu vcházením do krajinomalby a fotografie*, na který úspěšně získal podporu Ústav geoniky AV ČR od TA ČR. Žádost na TA ČR na podporu projektu řešitele J. Pátka mapujícího dílo významné české fotografky Dagmar Hochové byla úspěšná.

IV. PROVOZ A EKONOMIKA

IV.1 Rozpočet v roce 2019

Moravská galerie v Brně dosáhla v roce 2019 vyrovnaného výsledku hospodaření, kdy výnosy stejně jako náklady dosáhly výše 114 470 020,91 Kč. Rozpočtová disciplína, efektivní hospodaření celé instituce, důsledná vnitřní finanční kontrola, získávání mimorozpočtových zdrojů a efektivní finanční řízení projektů, to jsou základní atributy splnění plánovaných finančních ukazatelů hospodaření galerie v roce 2019 a zajištění celkové finanční stability organizace.

Každoročně je na začátku roku zpracován podrobný interní rozpočet výdajů jednotlivých oddělení a úseků, jejichž vedoucí pracovníci jsou plně odpovědní za jeho dodržování. Plnění těchto interních rozpočtů bylo i v roce 2019 ze strany ekonomického oddělení a vedení galerie pravidelně sledováno a vyhodnocováno na provozních a programových poradách. Stejně tak byl podrobně rozpracován rozpočet prostředků určených na výstavní projekty, prostředků na rozvoj vědeckovýzkumné činnosti a prostředků určených na rozvoj materiálně technické základny galerie. Také u těchto rozpočtů bylo pravidelně sledováno a vyhodnocováno jejich plnění.

Nejdůležitější událostí, která ovlivnila hospodaření galerie v roce 2019, bylo uzavření budovy Uměleckoprůmyslového muzea z důvodu její rekonstrukce, financované z projektu IROP Revitalizace UMPRUM. Z důvodu uzavření tohoto objektu došlo k poklesu tržeb ze vstupného proti roku 2018 o 2,8 mil. Kč. Schválený rozpočet však s tímto poklesem počítal a celkové výnosy z prodeje služeb včetně vstupného byly splněny na 112,4 %.

Na tento projekt byl v rámci rozpočtových úprav upraven galerií schválený rozpočet o neinvestiční prostředky ve výši 4 730 882 Kč a investiční prostředky v částce 52 326 320 Kč.

Na základě žádosti o uvolnění finančních zdrojů byly galerií zaslány prostředky ve výši 19 225 476,79 Kč, z toho investiční prostředky ve výši 14 946 579 Kč a neinvestiční ve výši 4 278 897,79 Kč. V roce 2019 bylo z těchto uvolněných zdrojů vyčerpáno 1 926 857 Kč neinvestičních a 9 379 776,32 investičních prostředků.

Druhým významným projektem, který ovlivnil hospodaření galerie v roce 2019, bylo završení projektu Interreg-přeshraniční spolupráce AT-CZ, spočívající v přebudování části stálé expozice v Místodržitelském paláci a její slavnostní otevření na podzim 2019 výstavou s názvem Brno-předměstí Vídně. Mimo přebudování části stálé expozice v MP bylo v rámci uvedeného projektu Interreg financováno také oživení expozice a přilehlých prostor v rodném domě Josefa Hoffmanna v Brtnici. Byl upraven a zařízen dvorní trakt tak, aby návštěvníci i ze širokého okolí zde mohli trávit svůj volný čas a současně navštívit Muzeum Josefa Hoffmanna. Celý tento projekt mohl být realizován s podporou prostředků EU v objemu cca 6,5 mil. Kč a i když tyto prostředky musely být v daném roce vynaloženy a uhrazeny, přičemž 85 % prostředků bude galerií zasláno až po schválení vyúčtování v následujícím roce, podařilo se galerií s touto finanční zátěží vyrovnat.

Posledním projektem, který byl v roce 2019 realizován, byl projekt programu Interreg-Fond malých projektů Rakousko-Česká republika, jehož obsah byl zaměřen na popularizaci artoték, veřejných půjčoven uměleckých děl, fungujících na principu knihoven. Projekt byl na konci roku 2019 úspěšně ukončen a byly vyúčtovány náklady v celkovém objemu 588 076 Kč.

Schválený rozpočet galerie na rok 2019 byl v průběhu roku navýšen 13 rozpočtovými úpravami v celkovém objemu 9 479 739 Kč, z toho 4 730 882 Kč tvořily neinvestiční prostředky projektu IROP, 2 919 000 Kč byly prostředky institucionální podpory rozvoje vědy a výzkumu, 1 246 500 Kč tvořily dotace z programu Ochrana měkkých cílů, 19 000 Kč byla dotace z odboru regionální a národnostní kultury na projekt integrace cizinců a 594 000 Kč tvořily neinvestiční dotace v rámci programu ISO. Mimo těchto dotačních prostředků byl rozpočet navýšen příspěvkem na provoz ve výši 310 357 Kč na posílení výdajů osobních nákladů.

Významným zdrojem pro možnost financování některých výstavních projektů a doprovodných akcí jsou prostředky získané z rozpočtů územně samosprávných celků. V roce 2019 se tak podařilo získat z rozpočtu Magistrátu města Brna formou dotací celkem 951 000 Kč a to celkem na sedm projektů a dále z rozpočtu Jihomoravského kraje byly získány dvě dotace v celkovém objemu 145 000 Kč. Dalším významným zdrojem financování jsou dary a sponzorské příspěvky. Touto formou galerie v roce 2019 získala prostředky ve výši 100 000 a spolu se zůstatkem účelových darů z minulých let ve výši 1 750 000 Kč tvořily významnou možnost finančního krytí některých akcí.

I přes pokles vlastních výnosů si galerie dobrým hospodařením a úsporami v nákladové oblasti vytvořila finanční rezervu pro částečné dofinancování některých projektů v následujícím roce, především pro realizaci nové stálé expozice a vytvoření návštěvnického zázemí v souvislosti s dokončováním projektu rekonstrukce a revitalizace Uměleckoprůmyslového muzea v Brně.

IV.2 Provozní činnosti a správa budov

V roce 2019 provozní oddělení plnilo úkoly vyplývající z každodenních povinností pravidelné údržby objektů a jejich technických zařízení a veškerého ostatního nesbírkového majetku MG. Údržba byla zajišťována převážně zaměstnanci MG a dále pak smluvně dohodnutými servisními firmami zejména na zařízeních, jako jsou strojovny, klimatizace, výtahy, výměňkové stanice, kotelny v budovách MG, otopné soustavy, zdvihací zařízení, opravy klimatizačních jednotek, datové sítě, servis elektrotechnického zařízení budov, přenosného elektrického ručního nářadí, audio a video techniky – včetně zajištění pravidelných revizí jmenovaných zařízení.

V roce 2019 byla připravena výběrová řízení, jejichž výsledkem byly rámcové smlouvy, např. servis a údržba instalatérských a topenářských zařízení, elektrických zařízení a výstavnické práce a přeprava provozního a výstavnického materiálu. Na základě těchto smluvních vztahů získala MG finanční úsporu a větší operativnost při výkonu práce. Další mimořádné opravy a úpravy byly provedeny v měřítku, které nám dovozovala finanční situace. Akutní opravy byly prováděny okamžitě.

V roce 2019 v Místodržitelském paláci probíhaly práce spojené s projektem INTERREG a v Uměleckoprůmyslovém muzeu začaly probíhat práce spojené s projektem IROP *Revitalizace UMPRUM – Dovybudování návštěvnického zázemí a vytvoření nové stálé expozice designu.*

V prvním pololetí roku 2019 bylo zpracováno nacenění projektu na opravu fasády Místodržitelského paláce a došlo k prodloužení stávající smlouvy na pronájem skladního

objektu v areálu kasáren v Řečkovicích od Krajského ředitelství policie ČR. Dále probíhala spolupráce s Moravskou zemskou knihovnou na výstavbě nového depozitáře, jehož součástí budou prostory, které by měly sloužit pro archiv MG a knihovnu.

V rámci projektu INTERREG byly pro Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici vyráběny jednotlivé prvky dle projektu architektů Kryštofa a Chybíka, které byly umístěny na zahradu a před dům v Brtnici.

Úklid v objektech MG byl v roce 2019 zajišťován externí firmou. Jedná se o denní úklid, stejně tak o mytí oken a mimořádné úklidy (při stavbě výstav, při stavebních pracích apod.).

Ekonomické vyhodnocení roku 2019 (v tis. Kč)

Výnosy celkem	114 470
z toho: příspěvek na činnost od MK ČR	98 547
dotace ÚSC	1 096
grant EU	1 927
grantová agentura ČR	0
příspěvek partnerů	0
vlastní tržby a výnosy	12 900
z toho: tržby z prodeje zboží a služeb	6 445
z toho: vlastní zboží a komisioní prodej	1 053
prodej vstupenek	1 857
Reklama	1 106
Pronájem	2 135
vývozní povolení	21
tržby knihovna, foto, reprodukční práva	273
ostatní výnosy	6 455
z toho: použití finančních fondů	3 979
z toho: rezervní fondy	1 596
fond reprodukce	2 290
fond odměn	93
ostatní výnosy	1 476
sponzorské příspěvky, dary	1 000
Náklady celkem	114 470
z toho: spotřeba materiálu vč. nákupu DDM	4 339
spotřeba energie	7 466
Služby	17 795
osobní náklady celkem	67 691
z toho: mzdové náklady	47 802
OON	1 103
sociální zabezpečení	16 313
sociální náklady	2 338
ostatní sociální náklady	135
odpisy HIM a DHIM	10 262

daň z příjmu	503
opravy a udržování	4 946
Cestovné	625
náklady na reprezentaci	208
aktivace oběžného majetku	-1 147
náklady na prodané zboží	1 178
ostatní náklady	604
Hospodářský výsledek	0

Z celkových nákladů tvořily náklady na:

výstavní činnost	2 575
restaurování sbírkových předmětů	675
nákup knih	424
nákup sbírkových předmětů	2 094

Zřizovatel MK ČR poskytl v rámci příspěvku na činnost tyto účelové dotace neinvestičního charakteru:

EZS, EPS – ISO A, B, D	254
kulturní aktivity	1 269
institucionální dotace na vědu a výzkum	2 919
výkup předmětů kulturní hodnoty – ISO C	4 279
VISK	30
ostatní dotace	1 247
Celkem	9 998

Dotace investičního charakteru:

institucionální dotace na vědu a výzkum	0
ISO A, B, D, E	459
VISK	0
IROP Revitalizace UMPRUM	14 946
Celkem	15 405

V. INVESTIČNÍ A STRATEGICKÉ PROJEKTY

Investiční projekty jsou průběžně aktualizovány v tabulce investičních požadavků.

Uměleckoprůmyslové muzeum

V prvním pololetí roku 2019 bylo provedeno výběrové řízení na zhotovitele projektu *Revitalizace UMPRUM – Dovybudování návštěvnického zázemí a vytvoření nové stálé expozice designu*, který je financován z Integrovaného regionálního operačního programu. V rámci realizace dojde k provedení rozsáhlé rekonstrukce dotčených prostor, která se bude týkat technického vybavení provozu, jako je osvětlení, klimatizace vyjma klimatizace ve 4. NP, obnova podlah, repase oken a dveří, atd. Součástí akce je také kompletní rekonstrukce venkovní terasy, na níž dojde mimo dobudování přístupových cest a technického vybavení, také k realizaci konceptuálního objektu *Mrak*.

Místodržitelský palác

V prvním pololetí 2019 byla dopracována projektová dokumentace pro stavební povolení na rekonstrukci celého objektu a následně získáno stavební povolení. V posledním čtvrtletí 2019 byly dokončeny práce na rekonstrukci pěti výstavních sálů ve 2. NP a přilehlé chodby expozice v rámci projektu s názvem *Bilaterální síť designu. Inovace designu od moderny kolem roku 1900 po modernu digitální*. Projekt je financován z 85 % z prostředků programu INTERREG V–A Rakousko – Česká republika (název investiční akce *MG Brno – Místodržitelský palác – Částečná rekonstrukce 5 výstavních sálů a přilehlé chodby 2. NP*). Po celý rok probíhala průběžná jednání s NPÚ a OPP MMB ve věci dalšího nastavení procesu oprav objektu.

Dostavba centrálního depozitáře

Na jaře 2019 získala MG právní akt potvrzující financování projektu/akce z Integrovaného regionálního operačního programu. Následně bylo provedeno výběrové řízení na administrátora pro výběr projektanta na stupeň DPS a na výběr TDI. Dále bylo zahájeno výběrové řízení na výběr administrátora pro výběr generálního dodavatele stavby.

Datové propojení objektů Moravské galerie

V roce 2019 bylo opakovaně a dlouhodobě komunikováno s MK ČR z důvodu dořešení koncepce projektu a zpracování varianty investičního záměru. V prosinci bylo následně přislíbeno přidělení finančních prostředků s předpokladem zahájení činností na akci *Datové propojení objektů Moravské galerie* (Pražákův palác a Uměleckoprůmyslové muzeum), včetně implementace docházkového systému.

Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici

V roce 2019 byl realizován dovoz a instalace tzv. freedomku v zahradě Rodného domu Josefa Hoffmanna, včetně vybudování základové konstrukce a napojení na inženýrské sítě. Dále bylo provedeno veřejnoprávní projednání, komunikace s vlastníky sousedních objektů, památkáři a zpracování realizační projektové dokumentace. Také byl nastaven způsob zajištění dovozu nadměrného nákladu, koordinování vlastní instalace a montáž freedomku. Objekt je využíván

jako zázemí pro programy MG, čímž je významně posílena návštěvnická infrastruktura objektu.

VI. BEZPEČNOST OBJEKTŮ A OCHRANA SBÍREK

V oblasti zabezpečovacích technologií došlo v první polovině roku 2019 k běžným servisním zásahům. Zásadnějším momentem byla porucha některých prvků kamerového systému v objektu depozitáře v Brně-Řečkovících. Vzhledem k jejich neekonomické opravě a již chybějící servisní podpoře došlo k jejich výměně za IP kamery. Tímto došlo k doplnění stávajících několika prvků nového systému.

V rámci rekonstrukce stálé expozice v Místodržitelském paláci proběhly dílčí úpravy zabezpečovacího systému, respektive byly upraveny některé prvky EPS, zejména lineární hlásiče, PZTS a CCTV. Pro další období zůstává zásadní finalizace prvků zabezpečovacího systému v závislosti na vývoji dalšího průběhu rekonstrukce Místodržitelského paláce a zejména příprava na obměnu a rozšíření zabezpečovacího systému v objektu

Uměleckoprůmyslového muzea v rámci programu IROP. V rámci tohoto projektu tak v roce 2019 došlo pouze k úpravám CCTV, EPS a PZTS z hlediska součinnostních prací s dodavatelem stavby. Ve vztahu k nové koncepci provozu objektu v Brtnici proběhla zásadní modernizace PZTS.

V oblasti fyzické ostrahy MG pokračovala v nastaveném trendu nábory a průběžném školení vlastních zaměstnanců. Významným impulzem pro pokračování v nastavené strategii byla a je kromě vydání/aktualizace nových režimových směrnic a směrnic o výkonu služby zejména přidělená dotace v rámci dotačního programu na ochranu měkkých cílů. Konkrétně se jedná o odborná školení ostrahy a civilního personálu, námětová cvičení a vybavení pro ostrahu.

V rámci poptávaných služeb pak proběhlo celkem 8 celodenních workshopů zaměřených na management osobní bezpečnosti a zvládání krizových situací pro ostrahu a civilní personál, 8 celodenních workshopů zaměřených na vedení lidí a stress management pro vedoucí zaměstnance, dvě námětová cvičení a vyškolení tzv. „in-house“ instruktora.

MG i nadále bude pokračovat ve vzdělávání vlastních pracovníků ostrahy a kustodů.

Z hlediska personálního zajištění fyzické ostrahy je stav stabilizovaný. Fluktuace zaměstnanců je řízena v závislosti na omezeních provozu některých prostor v souvislosti s plánovanými rekonstrukcemi.

Obecně lze konstatovat, že zabezpečovací systém nevyžadoval větší počet servisních zásahů než v minulém období.

Brno, červen 2020